

Всеукраїнська загально-політична і літературно-художня газета

КРИМСЬКА СВІТЛЯЩА

<http://svitlytsia.crimea.ua>

№ 3 (1836)

П'ятниця, 16 січня 2015 р.

Видався з 31 грудня 1992 р.

Ціна договірна

ФРАНЦУЗЬКИЙ МАЙДАН:

МАРШ МІЛЬЙОНІВ ШАРЛІ,
МАРСЕЛЬЄЗА
Й УКРАЇНСЬКІ ПРАПОРИ

У середу, 7 січня, троє озброєних людей напали на редакцію сатиричного журналу «Charlie Hebdo» в Парижі, вбивши 10 журналістів і двох поліцейських, ще 11 були поранені. Причиною нападу були карикатури на ісламські релігійні символи. За повідомленнями поліції, очевидці розповідають, що нападники вигукували фрази: «Ми помстилися за пророка» і «Аллах аль-Аббар» (Аллах великий). Прихильники «Ісламської держави» та інших джихадистських угруповань на сайтах повідомили, що беруть на себе відповідальність за напад...

Півтора мільйона людей вийшли у неділю на Марш єдності проти тероризму в Парижі. До французької столиці приїхали близько 60 лідерів держав. Зокрема, голови урядів Бельгії, Великої Британії, Німеччини, Ізраїлю, Італії, Іспанії, Польщі, керівники Євросоюзу, НАТО та Ради Європи, а також Президент України Петро Порошенко.

Пізніше Петро Олексійович під час зустрічі з представниками української громади Франції, Бельгії та Канади поділився враженнями від ходи єдності. «Це надзвичайно важливо, коли ти розумієш, наскільки ми близькі по духу. Сьогодні я побачив французький Майдан, Майдан, який здатний об'єднатися і відстоювати найкращі людські цінності. Сьогодні я вперше відчув, наскільки українці близькі до французів», — наголосив він.

Іноземні лідери спочатку прибули до Елісейського палацу, де їх зустрів Президент Франції Франсуа Олланд. Згодом вони вирушили на Марш єдності. Глава Французької Республіки приєднався до учасників маршу трохи згодом, після зустрічі з родинами загиблих журналістів, правоохоронців та заручників.

Паризький марш розпочався на площі Республіки, звідки маніфесанті трьома колонами вирушили центром Парижа до площі Нації. Столичне метро працювало безкоштовно. Вулиці французької столиці майже пустували, більшість парижан зосередилася в центрі, а також 10-му і 11-му районах Парижа, куди прямував Марш єдності. Вражала згуртованість французів. Жод-

ної тисняви. Кожен маніфесант мав, хоча і невеличкий, але особистий простір.

З усіх боків лунають запитання, скільки ж людей вийшло. «Як скільки? Гадаю, 100 тисяч», — оцінює поглядом імпозантний чоловік. «Цього разу поліції буде стільки ж, скільки маніфесантів», — намагається жартувати 50-річний дядько.

Маніфесанті спокійні. Час від часу насиувається хвиля оплесків, у натовпі лунає як заклинання «Шарлі-Шарлі». Дівчина, яка спостерігає процесію з балкона, співе у відповідь «Шарлі-Шарлі». А на відкупу плакатів на чшталь «Гумор країш за війну», «Шарлі, я пишу твоє ім'я». Інколи «Шарлі-Шарлі» французи змінюють на куплети «Марсельєзи» в пам'ять за загиблими.

Кількість людей вражала. Місця біля основних вулиць, якими йшли головні колони маніфесантів та іноземні почесні гости, були заповнені за годину до початку ходи. Над головами громадян майорили прапори різних держав. На площі Бастиї було видно прапори і секулярних меншин, і прапори з Че Геварою, анархістські та інші. Люди не побоялися вийти за те, що для

них важливо. Серед маніфесантів зустрілися й українці.

Студентка третього курсу Київського національного університету імені Тараса Шевченка Дар'я Петренко приїхала до Парижа погостювати на запрошення студента престижної Політехнічної школи, українця Юрія Антропова. На думку дівчини, на подібний марш мала би вийти кожна людина, оскільки тероризм не має кордонів. «Цей марш — це прояв солідарності з сім'ями загиблих людей, спроба показати, що нас багато і ми зможемо протистояти тероризму», — вважає Дар'я. Вона свідомо проводить паралелі між подіями, які відбулися минулого тижня у Парижі, і війною на сході України. «Україна потерпає від головного терориста світу — Росії, тому бути тут, відчуваю підтримку, солідарність французів дуже важливо», — зазначила українська студентка.

Її супутник Юрій Антропов, який вже рік вивчає точні науки у французькій столиці, не полюбляє масштабні маніфесації, але, опинившись завдяки Дар'ї серед учасників маршу, поділився власними перевживаннями.

(Продовження на 4-й стор.)

ПЕТРО ПОРОШЕНКО: ВІД ТРАГЕДІЇ ПІД ВОЛНОВАХОЮ ХОЛОДІС ДУША

У вівторок, 13 січня, о 14.25 терористи обстріляли блокпост українських силовиків під Волновахою (Донецька область). Один із снарядів розірвався біля пасажирського автобуса, який перевозив місцевих жителів. У результаті на місці загинуло десятеро цивільних. Пізніше було повідомлено, що від отриманих ран померли згодом чоловік і жінка. Таким чином, кількість жертв досягла 12-ти людей. Понад півтора десятка поранених жителів залишаються в лікарні...

Президент Петро Порошенко висловив співчуття родинам загиблих та постраждалих внаслідок обстрілу автобуса під Волноваху. Про це повідомляє прес-служба Голови держави.

«Сьогоднішня страшна трагедія під Волновахою належить до таких подій, які навіть за суровими мірками теперішніх часів вирізняються своєю жорсткотю. Від яких ходід душа... Ці смерті — на совісті об'єднаної деенергівсько-еленервської банди та тих, хто за нею стоїть, з чиїх рук вона годується, хто її об'єднав, муштрує та надихає на криваві злочини», — наголосив він.

П. Порошенко підкреслив, що українські військові здатні дати гідну відсіч терористам. «Ті, хто сьогодні знову штурмують донецький аеропорт, відчули це власних шкурах», — додав він.

За словами Президента, за час призупинення активних бойових дій українська армія «наростила м'язи», шотижня отримуючи сотні одиниць зброї та військової техніки, як нової, так і відремонтованої.

«Будучи прихильниками миру, ми готові боронити свою землю... Завтра я підпишу указ про чергову хвилю мобілізації. Впевнений, що український народ підтримає це рішення, і мобілізацію буде проведено успішно», — заявив П. Порошенко.

Він додав, що зведення фортифікаційних споруд, які захищають від можливої контратаки бойови-

ків, майже завершено.

«Однак я залишаюся прихильником мирного врегулювання на Донбасі — в рамках мого Мирного плану і Мінських домовленостей. Робив, роблю і робитиму для цього все можливе. І навіть — неможливе», — наголосив Глава держави.

П. Порошенко порівняв обстріл автобуса з терактом проти французького видання «Charlie Hebdo» і закликав світ згуртуватися в боротьбі з тероризмом. У цьому контексті він нагадав, що Євросоюз найближчими днями розгляне питання про включення «ДНР» та «ЛНР» до списку терористичних організацій.

«І це буде належна міжнародно-правова оцінка діям бойовиків, які не хочуть спокою на Донбасі, які відмовляються виконувати Мінські домовленості, які не дотримуються режиму припинення вогню, які атачують наших військовослужбовців і вбивають мирних українських громадян. Я висловлюю глибоке співчуття родинам загиблих та постраждалих від рук терористів. Закликаю весь світ до солідарності з Україною, а всіх українців — до єдності перед загрозою, якою є агресія проти нашої країни та терористичні атаки. У нас Батьківщина — Україна, і ми її захистимо!» — наголосив Президент.

Верховна Рада України просить світ визнати «ДНР» і «ЛНР» терористичними організаціями — ЧИТАЙТЕ СТОР. 2

Я ВОЛНОВАХА

Народний депутат Олег Ляшко ініціює антiterористичний марш миру в Україні, який пропонує провести у неділю, 18 січня. Детальніше — на стор. 2

ПРОШУ СЛОВА!

Шекспір: «В ДЕРЖАВІ ДАТСЬКІЙ ЗАВЕЛАСЬ ГНИЛИЗНА...»

От і минув непростий 2014 рік. Народившись з тяжких випробувань, він був сповнений водночас і великих надій. Надій на те, що ми нарешті припинимо наше безкінечне брохання по колу в смердючому болоті давно почіло в бозі імперії зла і виберемося на широку дорогу розвитку, якою йдуть усі північні народи. Ми дуже хотіли, ми жадали цього. Ми готові були заплатити за це велику ціну і заплатили її. 98 загиблих на Майдані і значно більше скалічених мен-

тівськими кийками та кулями були лише початком сплати нашого великого боргу. Про який борг ідеється, спітаєте? Про борг нетямовитості, байдужості та безвідповідальності, любий читауч. Це за ним ми платимо й досі на полях Донеччини та Луганщини, де лік лише забитих перевишив уже за тисячу, і то, не рахуючи безногих, безруких, зниклих безвісти, утримуваних у полоні наших дітей, братів, чоловіків, батьків наших. Чи була і війна, розв'язана проти нас

«братьім» народом, наслідком тієї ж безвідповідальності? Безсумнівно. Адже саме наші з вами нетямовитості, байдужість та безвідповідальність чверть століття тому не привели до влади нову генерацію політиків, які відповідали б викликам часу, а залишили натомість стару імпонтентну та злодійкувату владу, яка протягом усіх цих років, здається, лише й робила, що гвалтувала власний народ, нищила країну, яка, дозволю нагадати, входила, за даними ООН на

1991 рік, у двадцятку економічно найрозvinutіших країн світу. Хіба не ми мовчали, мов теляти, коли нас викидали з заводів, фабрик, комбінатів, коли пускали наші підприємства на металобрухт? Певно ж, ми не усвідомлювали, що насправді належало ані Макаровичу, ні Даниловичу, ні Андрійовичу чи Хведоровичу? Хіба не спостерігали з байдужістю рабів, як нищила наша армія — друга за потугою в Європі, як бездарно віддавала Росії Чорноморський

флот, який за Біловезькими угодами, нагадаю, безрозумільно належав нам, як дерібанили Чорноморське морське пароплавство — найпримітковіше пароплавство Союзу, як нищили військову авіацію, тактичні ракети? Хіба не розуміли, що насправді відбувається і до чого йдеться, кожні п'ять років приводячи до влади незмінно лише нікчемних базік та злодіїв? Не розуміли, що, не поважаючи — більш того — нищачи себе, ми не можемо очікувати на щонайменшу повагу з

боку сусідів, що той раб у підвідомості є насправді дуже помітним і спричиняє, зрозуміло ж, відповідне ставлення з боку сусідів? А для невірноваженого сусіді та безгол'я — то ще й велика спокуска. То ж чи маємо дивуватися, що амбітний «старший брат» був страшенно розчарований, коли телятко, на яке він уже налигача накинув, у 2004 році спершу протестуюче забекало, а через десять років скинув того налигача і досить ясно дало зрозуміти, що до приготованого йому стійла не піде?

(Закінчення на 5-й стор.)

ЗАСНОВНИКИ:
Міністерство культури і туризму України,
Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка, трудовий колектив підприємства «Об'єднана редакція газети «Кримська світлиця»

За вагомий внесок у справу українського національного відродження, розбудову та зміцнення Української держави редакція газети «Кримська світлиця» нагороджена медаллю Всеукраїнського товариства «Просвіта» «БУДІВНИЧИЙ УКРАЇНИ»

Головний редактор
Віктор КАЧУЛА

Газета зареєстрована
Міністерством юстиції
України
Реєстраційне свідоцтво
КВ № 12042-913ПР
від 30.11 2006 р.
Індекс: 90269

Редакція не завжди по-
діляє думки авторів публі-
кацій, відповідальність за
достовірність фактів не-
суть автори.

Рукописи не рецензують-
ся і не повертаються. Ли-
стування з читачами - на
сторінках газети.

Матеріали для друку
приймаються в електрон-
ному вигляді. Редакція
залишає за собою право
скорочувати публі-
кації і редактувати мову.

ТЕЛЕФОНИ:
головного редактора -
(067) 650-14-22
(050) 957-84-40

АДРЕСА РЕДАКЦІЙ:
95006, м. Сімферополь,
бул. Гагаріна, 5,
2-й пов., к. 13 - 14
e-mail: kr_svit@meta.ua
http://svitlytsia.crimea.ua
Віддруковано в ТОВ
«МЕГА-Поліграф»,
м. Київ, вул. Марко
Вовчок, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
e-mail: office@mega-
poligraf.kiev.ua
Тираж — 5000

ВИДАВЕЦЬ -
ДП «Національне
газетно-журналне
видавництво»

03040, м. Київ,
вул. Васильківська, 1,
тел./факс
(044) 498-23-65
Р/р 3712800300584
в УДКСУ у м. Київ
МФО 820019
код ЄДРПОУ 16482679
E-mail:
vidavniictvo@gmail.com

Розповсюдження,
передплатна, реклама:
тел. +38(044) 498-23-64;
+38 (050) 310-56-63

ВЕРХОВНА РАДА ПРОСИТЬ СВІТ ВІЗНАТИ «ДНР» І «ЛНР» ТЕРОРИСТИЧНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Верховна Рада ухвалила звернення до Європейського парламенту, ПАРЄ, національних парламентів ЄС, урядів ЄС, США, Канади, Японії, Австралії щодо масового розстрілу терористами людей під Волновахою.

За відповідне рішення проголосували 241 народний депутат, передає кореспондент «Укрінформу».

Текст постанови з трибуни парламенту зачитала голова Комітету з питань європейської інтеграції Ірина Геращенко.

«Верховна Рада закликає Європейський парламент, ПАРЄ, національні парламенти країн-членів ЄС та уряди членів ЄС, США, Канади, Японії, Австралії продовжувати політику санкцій проти Росії», — заявила І. Геращенко.

Крім того, за її словами, другим пунктом у цій постанові є прохання до світу включити так звані «ДНР», «ЛНР» та інші подібні формування до списку терористичних організацій.

I. Геращенко додала, що в постанові також міститься заклик до зазначеніх країн вивчити можливість для надання Україні військової допомоги з метою посилення оборонних можливостей, у тому числі для захисту державного кордону, й розробити протягом наступних двох місяців програму допомоги Україні в контексті реагування на гуманітарні ситуації на Донбасі.

Водночас народний депутат підкреслила, що у зверненні йдеється і про продовження політики невизнання незаконної анексії Криму, сприяння політичному вирішенню врегулювання ситуації на Донбасі.

Водночас народний депутат підкреслила, що у зверненні йдеється і про продовження політики невизнання незаконної анексії Криму, сприяння політичному вирішенню врегулювання ситуації на Донбасі.

Як стало також відомо «Укрінформу», на тому, щоб Радбез ООН прийняв заяву, яка засуджує обстріл мирних жителів, наполягала українська

ації на Донбасі на основі повного дотримання терitorіальної цілісності України та продовження спільної протидії російській пропаганді.

«Масовий розстріл людей у Парижі та Волновахі — це події з одного і того ж ряду. Цивілізованій світ повинен згуртуватися у боротьбі з тероризмом», — процитувала частину тексту постанови I. Геращенко.

* * *

Рада Безпеки ООН рішуче засудила жахливий обстріл терористами автобуса під Волновахою, в результаті чого загинули мирні жителі. Відповідну заяву Радбез прийняв під вечір у вівторок, в умовах дипломатичного супротиву делегації РФ, повідомило «Укрінформу» джерело, наближене до процесів прийняття рішень у штаб-квартирі ООН.

«Члени Ради Безпеки найрішучішим чином засудили вбивство дванадцяти й поранення сімнадцяти цивільних осіб, у тому числі жінок і дітей, в результаті обстрілу 13 січня 2015 року пасажирського автобуса в Волновасі Донецької області», — наголошується в документі.

У цьому зв'язку члени Радбезу висловили глибоке співчуття сім'ям загиблих та наголосили на необхідності «проведення об'єктивного розслідування й притягнення до відповідальності винних у цьому діянні». У заяві також підкреслюється необхідність сурового дотримання Мінських домовленостей від 5 та 19 вересня минулого року.

Як стало також відомо «Укрінформу», на тому, щоб Радбез ООН прийняв заяву, яка засуджує обстріл мирних жителів, наполягала українська

делегація за сприяння партнерів у РБ. У кулуарах Ради наразі обговорюється питання можливого скликання позачергового засідання з українською проблематикою з огляду на останній розвиток ситуації, поінформувало джерело.

* * *

Лідер фракції «Радикальної партії» Олег Ляшко ініціює антитерористичний марш миру в Україні, який пропонує провести у неділю, 18 січня. Про це він заявив у середу під час виступу з трибуни парламенту, передає кореспондент «Укрінформу».

«Ми закликаємо всі політичні партії, всі громадські організації, всіх громадян України, давайте вийдемо в неділю на антитерористичний марш миру», — сказав О. Ляшко.

Парламентарій висловив сподівання, що в разі участі у такому марші мільйона і більше людей цей захід допоможе зупинити агресора і додає, що подібний марш надасть додаткової підтримки Україні й напередодні Мінської конференції.

У свою чергу народний депутат від «Блоку Петра Порошенка» Дмитро Лубинець закликав народних обранців долучитися до участі в марші.

«Я б хотів, щоб з громадської ініціативи до проведення Маршу миру приєдналися всі депутати Верховної Ради, всі політичні діячі, щоб щодня на кожного померлого громадянина країни була наша реакція. Тільки об'єднавшись, тільки так ми зможемо зупинити це», — наголосив Д. Лубинець.

Він також звернувся до всіх українців світу з вимогою на початній марш в різних країнах, а українську діаспору закликав під час проведення маршів пікетувати посольства Російської Федерації з вимогою зупинити агресора.

трібна їм для створення потужної військової бази, яка зможе вплинути на розклад сил не тільки в Чорноморському басейні, але і в Середземному морі. З моменту завоювання Криму Катериною II, анексії, приєднання до Російської імперії, Крим завжди був базою: військово-морською, військово-повітряною, сухопутною, ракетною і так далі», — підсумував Смілянський.

БІЗНЕС ІДЕ З КРИМУ

Американські компанії та громадяни, відповідно до запроваджених раніше санкцій, повинні до 12.01 1 лютого 2015 року припинити бізнес у Криму. Про це йдеється в документі, розміщенні на сайті Міністерства фінансів США.

«На згортання інвестицій, а також операцій, контрактів та інших угод, які були укладені до 20 грудня 2014 року, щодо імпорту та експорту товарів, надання послуг і технологій американським компаніям і громадянам США діється термін до 12:01 за північноамериканським східним часом 1 лютого 2015 року», — зазначається в документі.

Крім того, в Криму припинена до 1 січня 2018 року дія російських норм про якість і безпеку харчових продуктів. Дозволяється продавати продукти з етикетками не російською мовою. «Не підлягає обов'язковій сертифікації перелік продукції, яка сюди ввозиться», — повідомила Бавікіна.

Також спростено отримання ліцензій на роздрібний продаж алкоголю. Не потрібно надавати документи на право власності і користування стаціонарним торговим об'єктом, що було перешкодою для багатьох кримських компаній. До 1 січня 2020 року дозволено використання тимчасових споруд для продажу товарів на ринках.

РОСІЯ КРИМ НЕ РОЗВИВАТИМЕ

Росія не планувала розвивати Кримський півострів, оскільки він завжди був лише військовою базою. Таку думку в ефірі телеканалу «БТБ» висловив експерт БФ «Майдан закордонних справ» Юрій Смілянський, передає УНН.

«По суті, всі заяві про туристичний розвиток виявилися порожніми обіцянками. У реальності Кремль не планував щось розвивати в Криму. Ця територія по-

ІНФОРМУЄ ПРЕДСТАВНИЦТВО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ В КРИМУ

ДО УВАГИ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ!

Для перетину адміністративного кордону між Кримом і материковою частиною України з 1 січня 2015 року громадянам достатньо мати паспорт громадянина України.

Громадяни України мають право на вільний та безперешкодний в'їзд на тимчасово окуповану територію і в'їзд з неї через контрольні пункти в'їзду-виїзду за умови пред'явлення документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України. Зокрема, таким документом є паспорт громадянина України. Інформація про можливі зміни чинного порядку перетинання громадянами України адміністративного кордону з тимчасово окупованою територією Автономної Республіки Крим до Адміністрації Державної прикордонної служби України не надходила.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» тимчасово окупована територія України є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України.

Відповідальність за порушення визначених Конституцією та законами України прав і свобод людини і громадянина на тимчасово окупованій території покладається на Російську Федерацію як на державу-окупанта відповідно до норм і принципів міжнародного права.

За результатами моніторингу Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим у межах взаємодії з Державною службою України з надзвичайних ситуацій та обласними державними адміністраціями України станом на 1 січня 2015 року на материковій частині України розміщені та проживають 19918 громадян, які вимушено переселилися з тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополь.

За грудень 2014 року кількість кримчан, які вимушено оселилися на материковій частині України, збільшилася на 398 осіб, з яких переважна більшість тимчасово розмістилася у Львівській, Вінницькій, Хмельницькій, Дніпропетровській та Чернігівській областях.

Станом на 1 січня 2015 року до державних установ загалом надійшло 28157 звернень громадян, з них — 11069 з питань поновлення та видачі документів українського зразка. За зверненнями громадян соціальну допомогу отримали 4435 осіб, отримали допомогу з питань освіти і навчання 4198 осіб, отримали допомогу з інших питань 7199 осіб, зокрема, з медичного обслуговування та надання тимчасового житла. До центрів зайнятості звернулося близько 1800 осіб, статус безробітного отримали 1200 осіб, мали право отримання допомоги з безробіття 884 особи.

За результатами моніторингу Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим на материкову частину України, Кабінет Міністрів України Постановою від 12 грудня 2014 року № 715 «Про внесення змін до пункту 1 Постанови Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2014 року № 637» продовжив термін взяття на облік внутрішньо переміщених осіб до 1 лютого 2015 року.

Ця дата стосується лише тих осіб, яким до 1 жовтня 2014 року вже призначений відповідний соціальний виплати, і які не перебу

КРИМАЗМИНКИ

ВСІ КРИМЧАНИ СЛУХАЛИ В НОВОРІЧНУ НІЧ «ЄДИНОГО» ПУТІНА...

Так званий «віце-прем'єр» анексованого Криму Руслан Бальбек назвав «шахрайством» твердження народного депутата України, лідера кримських татар Мустафи Джемілєва про те, що 90% новорічних салютів у Криму лунали за київським часом. Про це повідомляє «Українська правда».

«Це — просто політична афера, абсурд і шахрайство, відповідально заявляю, що на практиці все було навпаки. Всі кримчани в новорічну ніч були єдині, оскільки слухали звернення свого єдиного президента — Володимира Путіна», — заявив Бальбек.

На його думку, Джемілев, роблячи подібні заяви, з одного боку, — доводить, що повністю втратив зв'язок з кримчанами, які вже повноцінно інтегрувалися в російський простір, з іншого, — вводить в оману свого президента Порошенка та міжнародну громадськість.

«Депутат України Джемілев, опускаючись до відвертого політичного шахрайства, намагається бути потрібним своєму президенту Порошенку і корисним для своїх заокеанських господарів. Це все робиться, щоб і далі бути затребуваним на українській політичній арені, щоб знову отримувати прем'єр і нагороди від міжнародних організацій», — зазначив віце-прем'єр.

Бальбек також закликав українську владу «припинити тішити себе ілюзіями повернення Криму».

Як відомо, Президент України Петро Порошенко в своєму мікроблозі, пославши на повідомлення, отримане від Джемілєва, повідомив, що в новорічну ніч у Криму 90% салютів лунало за київським часом. П. Порошенко також у своєму новорічному привітанні сказав кілька слів кримськотатарською мовою.

...А ХТО НЕ СЛУХАВ – ТОЙ ПОШКОДУЄ!

«Прокуратура» анексованого Росію Криму обіцяє продовжити «активну роботу у сфері протидії екстремізму». Про це 12 січня заявила «прокурор» Криму Наталія Поклонська на урочистих зборах, присвяченіх до Дня працівників прокуратури Росії, які проходили в Кримському академічному музичному театрі.

Як повідомляє «Крим Медіа», Поклонська підкреслила, що відомство вже зробило «колоальну роботу» в цій сфері. «Наши спільні дії й далі будуть спрямовані на те, щоб люди, незалежно від своєї етнічної та релігійної приналежності, усвідомлювали себе громадянами великої країни, а деяким елементам і відлунням радикальних сил тут не місце, шансів у них немає. Заявлюю, що темпи знижувати ми не будемо», — запевнила Поклонська.

Вона додала, що у кримській «прокуратурі» з'явилися «абсолютно нові напрямки роботи»: крим протидії екстремістським проявам, відомство також бере участь у правотворчій діяльності та забезпечує права підприємців.

У КЕРЧІ ЗНИК БУДМАЙДАНЧИК З КАПСУЛОЮ АКСЬОНОВА

В анексованому Криму, у Керчі, зник будівельний майданчик, на якому так звані кримська влада обіцяла побудувати будинок для працівників суднобудівного заводу «Залив».

Варто зазначити, що 26 грудня у церемонії «закладення капсули із посланням нащадкам» на будівельному майданчику брав участь самопроголошений голова Криму Сергій Аксьонов, повідомляє «Керч ФМ».

Закінчили будівництво двопід'їздного п'ятиповерхового будинку обіцяли до 2016 року.

Однак тепер майданчик, обгороджений парканом, де повинні були побудувати будинок для працівників заводу, зник. Немає не лише огорожі, але і сторожки, яка була встановлена перед приїздом Аксьонова, майданчик тепер просто залишився піском. (УНІАН)

ПОЦУПИЛИ, ПЕРЕЙМЕНУВАЛИ – І КІНЦІ У ВОДУ?

Депутат Держдуми Росії Володимир Жириновський вважає, що Крим необхідно перейменувати в Тавріду. Про це він заявив в інтерв'ю телеканалу Lifenews, повідомляють «Крим.Реалії».

За його словами, нинішнє найменування півострова «чисто кримськотатарське», а має бути грецьким, вважає політик.

«Таврида — грецька назва. І Севастополь, Феодосія, Керч, Євпаторія — це все грецьке. Крим — чисто кримськотатарська назва. Первісним все має бути! Не Волгоград, а Царцин, не Кіров, а В'ятка, не Ульянівськ, а Сімбірськ, не Ногінськ, а Богородськ», — сказав Жириновський.

Жириновський повідомив, що ЛДПР буде ініціювати прийняття Держдумою звернення до уряду Росії щодо перейменування Криму в Тавріду.

УКРАЇНЦІВ НЕ ПУСКАЮТЬ ДО КРИМУ, БО... ТАМ КРАЩЕ ЖИТИ!

Припинення транспортного сполучення з Кримом зроблено «з метою приховування брехні української пропаганди». Про це заявив член Ради Федераций Федеральних зборів Росії від Криму Сергій Цеков, коментуючи припинення Україною залізничного та автобусного сполучення з Кримом, — повідомляє сайт «Крим-інформ», близький до самопроголошеного уряду Криму.

«Поїздки громадян України до Криму розкривають брехню української пропаганди. Коли жителі України, з якими я спілкуюся під час прийомів громадян, розповідають про те, які картини соціально-економічного становища кримчан транслюються в ефірі українських телеканалів, просто диву даєшся. І багато хто в це вірить. Але коли громадяни України приїжджають до Криму і бачать, що на півострові все добре, що соціальні стандарти в Росії об'єктивно вищі, вони починають порівнювати цю ситуацію із соціально-економічним становищем тих регіонів України, де вони живуть», — заявив Цеков.

На думку сенатора, при припиненні транспортного сполучення з Кримом українська влада керувалася суб'єктивними причинами.

«Суб'єктивність ця пов'язана, насамперед, з тим, що українська влада бачить загрозу не тільки в російському Криму, а й у власних громадянах, які сьогодні все більше розчаровуються в так званому європейському виборі України», — вважає Цеков. За його словами, з цих же причин українські та західні ЗМІ не направляють на півострів своїх журналістів.

«Суб'єктивними причинами обумовлено і небажання українських і західніх ЗМІ відправляти своїх журналістів у Крим для підготовки репортажів про життя півострова. Адже і в умовах західніх санкцій Крим розвивається набагато динамічніше, ніж регіони України, і, насамперед, ті, де зроблено так званий європейський вибір», — підкреслив Цеков.

ЧЕРЕЗ КЕРЧЕНСЬКУ ПРОТОКУ – ПІД МУЗИКУ З «ТИТАНІКА»

На керченському поромі по дорозі в Крим пасажирам включили музику з відомого фільму-катастрофи «Титанік». Про це повідомляють «Крим.Реалії» з посиланням на kerch.com.ru.

За інформацією видання, пасажири порома «Олімпіада» завантажилися в порту «Кавказ» о 17 годині за місцевим часом і взяли курс на Керч. Погода була відповідна — за бортом мінус десять градусів.

Як розповіли очевидці, пором попрямував у бік Криму і раптом по гучномовному зв'язку зазуваля музика з «Титаніка», що викликало занепокоєння у пасажирів.

«Багато людей миттєво відреагували на пісню — пасажири побігли на ніс корабля дивитися, що відбувається. Вони відвілялися в нічну даль і намагалися зрозуміти, чому саме цю пісню нам поставили», — розповів очевидець.

Пісня прозвучала як жарт, проте пасажири це не оцінили, пише видання.

«БОЖЕ, МИ КРИМ УКРАЛИ, А ТИ ДАВАЙ ТУРИСТИВ!»

Митрополита Сімферопольського і Кримського Лазаря просять благословити проведення молебну «Про порятунок, збереження і розвиток курортів Криму і успішне проведення курортного сезону».

Про це йдеється в традиційному 9-му щорічному проханні учасників курортно-туристичної індустрії до Владики, повідомляють «Новости Крыма». «Молебень пропонують провести одночасно у всіх соборах і церквах Сімферопольської і Кримської єпархії 19 січня, в світлі свято Хрещення Господнього. У день Хрещення участники курортно-туристичної індустрії також запланували відівідування ранкової служби у курортних містах Криму», — говориться в повідомленні.

Крім того, планується також і хрестна хода з метою «освятити майбутній сезон купанням у морі».

ЧУЖИНА ЧУЖИНОЮ... А П'ЯТЬ РОКІВ ДЕ БУЛИ?

Колишній президент Віктор Ющенко вважає, що окуповані Росією Крим і частина Донбасу є менш українськими, ніж інші частини України. Про це він заявив в інтерв'ю «Українській правді».

«Я розумію, що можна гнівити, звичайно, окупанта, Путіна, який збожеволів, але, з іншого боку, є відчуття, що він прийшов туди, де найменше українського, де немає нашої мови практично, де немає нашої пам'яті, де немає нашої церкви, де немає нашої культури», — сказав він.

Ющенко додав, що там «стоять пам'ятники Леніну, де чужина чужиною, де багато з того, що властиво було для цільної неподільної нації, втрачено». При цьому Ющенко підкреслив, що вважає ці території українськими і що вони обов'язково будуть повернені назад.

«Це — моя земля, і я все зроблю, щоб клаптик цієї землі нікому іншому у руки не потрапив, ніж нашій державі і нашій нації. Разом з тим, ти відчуваєш, що є люди, і багато людей, які до цього ставляться по-іншому», — заявив екс-президент.

* * *

R. S. У 2005-2006 «помаранчевих» роках «Кримська світлиця» ледве не врізала дуба у кримській чужині. А таких «Світлиць» (як і телевізійних, і радіоканалів, і школ і т. д.) мало б бути стільки, щоб... не було тепер таких заяв!

* * *

«Покращення» по-кримськи

ФСБ ВІДБИРАЄ В КРИМУ КВАРТИРИ У РОДИН УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ

людей і почали погрожувати», — розповіла вона.

«Коли дружина зателефонувала Анатолію й передала слухавку представнику ФСБ, той погрожував Касову тортурами на кордоні. Він так і сказав. І обіцяв проблеми з опікунською радою, оскільки діти нібито незаконно перебувають на території Криму», — розповіла Каналюк.

За її словами, в її квартирі вже вселився її колишній колега, зламав двері й сфальсифікувавши документи.

«У мене квартира в Севастополі. Місяць тому туди незаконно вселився колишній наш офіцер, капітан 2-го рангу Костянтин Шляхом підробки документів. Це наш колишній військовослужбовець, який зрадив присязі й став служити Росії. Він зламав замки й зайшов туди», — розповіла Каналюк.

«Я змінила двері, викликала міліцію й зафіксувала цей факт через дільничного. Але тиждень тому туди прийшла комісія й опечатали мою квартиру. Там висить печатка, на якій написано: «уряд Севастополя, житлова група», — розповіла вона.

«Туди я поїхати не можу, тому що можу звідти не вийти. Дільничний сказав, що до нього така група приходила, але він сказав, що всі рішення нехай ухвалюють через суд», — додала Каналюк.

Колишній глава медіа-центру Міноборони в Криму Владислав Селезньов розповів, що в його квартирі також приходили представники ФСБ.

«У Криму феєбешники приходили до мене у квартиру, маму налякали. Дали два тижні на те, щоб квартиру звільнили. У мене там родич, дитина там неповнолітня, їх немає куди перевозити», — сказав В. Селезньов.

УНІАН

ВІД «КРИМНАШУ» — ДО «НАМКРИШУ»...

БРАВАДА ИСЧЕЗЛА ОКОНЧАТЕЛЬНО...

Беседовала со знакомой из Крыма. Она в полном ауте: у них в Коктебеле воды нет, света нет, тепла нет (отопление электрическое, отсюда «температура в квартире такая же, как в подъезде», «не могу согреть себе даже горячего чая»), денег нет («зависли на карточке»). На работе (она — бюджетница) «работаем час-два, затем вырубают свет и исчезают все данные, которые вносили», «что заплатят никто не знает», «цены растут», «новогодний корпоратив отменили».

Бравада исчезла окончательно, а от былого оптимизма не осталось и следа. Говорят, что в доме холодно, на душі страшно и мутно. Претензии у нее... к Украине:

— Зачем вы так с нами по

ФРАНЦУЗЬКИЙ МАЙДАН...

(Закінчення.)

Поч. на 1-й стор.)

«Це — незвичайна, неординарна подія, дуже здивований бачити такий натовп людей, які нічого не бояться, хочуть висловити свою думку, свою позицію до трагічних подій, це надзвичайно сильне враження. Я підтримую всіх цих людей, любов до ближнього, поділяю їхні цінності», — сказав юнак. За його словами, від початку кривавих подій в Україні він постійно відчував угару і підтримку студентів, з якими навчався. «Це — молоді люди. Я відчуваю їх як віль-

них людей, які відкрито висловлюють свою думку і тому вони відкрито співчувають українцями і цікавляться Україною», — сказав він.

Подружжя українців Когутяк, які ішли серед маніфестації з українським пропагандом і прикріпленим до нього «принтом» «Я — Шарлі» (до речі, придуманим французом українського походження Жоакімом Ронцином (Joachim Roncin)), також висловили солідарність із французьким народом. За словами голови родини, теракт у Франції поєднав французів з

українцями. «Але ми не боїмося, переможе сила, сила народу», — впевнено говорить чоловік, однаково відповідаючи на запитання літньої француженки про те, чий він прапор тримає.

Серед маніфестантів були й «не Шарлі». «Свобода слова не має бути вседозволеністю, тому я не мала популлярного у Франції принту «Я не є Шарлі», але свідомо взяла участь у маніфестації, щоб казати, що терористи не зможуть перемогти і здолати нас, українців», — розповіла голова Репрезентативного ко-

мітету українців Франції Наталя Пастернак.

Тероризм має різні обличчя, зауважила вона. На її думку, теракти у Франції мали релігійний підгрунт, в Україні — терористи, імпортовані Росією, тому українська громада вийшла на паризькі вулиці, щоб висловити свій протест терору. «Поглянте, серед нас і білі, і жовті, і чорні, і мусульмани, і греко-католики, католики та атеїсти, монархісти й анархісти, з прапорами і без, діти і літні люди, всі ми проти того, щоб людей вбивали лише за малюнок, лише за спробу висловити свою думку, незгоду», — емоційно сказала пані Наталя.

На вулицях Парижа у неділю були присутні лідери всіх політичних партій. І лише лідер ультраправої партії Національного фронту та шанувальниця Путіна Марін Ле Пен не вийшла на маніфестацію. Напередодні вона закликала своїх прихильників ігнорувати Марш єдності, напевно, у ній були свої мотиви.

Марш єдності пройшов без ексесів. Французы відкладають безпредметні заходи безпеки. До забезпечення правопорядку були залучені численні військові патрулі, наряди жандармів з кінологами. У столичному небі круїзляли вертоліти. На

дахах будівель по маршруту спільного маршу розташувалися снайпери.

В усіх церквах та соборах Франції у неділю пройшли панахиди за жертвами терактів. Паризький архієпископ кардинал Андре Вен-Труа особисто звернувся до вірян у Соборі Паризької Богоматері.

Марш єдності пройшов без ексесів. Кількість учасників маршу, доспівуючи до площа Нациї.

За останніми підрахунками, у Марші єдності взяли участь 3,7 мільйона людей.

Роман СУЩЕНКО
(«Укрінформ»)

Паризь

ТОЧКА
ЗОРУ

ЯК ЗБЕРЕГТИ МИР: У КРИМУ, В УКРАЇНІ, У СВІТІ?

Не знаю, чи прикрашалася цього року сімферопольська міська ялинка виключно в тонах російського триколора, як це робила свого часу «біло-голуба» Партия регіонів задля власного піару, але без останнього і тут точно не обійшлося. У всякому разі, кореспондент ТБ «ФМ» відповів біля ялинки чоловічка, який сказав саме те, що треба. Виявляється, до анексії півострова не було ні справжньої зими, ні снігу, — все це подарувала Росія. Не дуже й здивував. Варто було лише президенту РФ підписати відповідний указ, як івода в Криму стала мокришою (хоч її катастрофічно й поменшало), і зорі — зорянішими, і вже по тижню не хочеться їсти...

Якщо подивитися на життя не через приціл телекамер, підстав для оптимізму значно меншає. Цього разу в моєму досить типовому мікрорайоні так і не з'явилися традиційні ялинкові базарчики, які ще за два-три тижні до свята вабили перехожих. Не сяють ялинки і у вікнах дев'ятиповерхівки, що навпроти моєї оселі. Привернув увагу й скупенький новорічний «салют», який вклався хвилину в десять, в той час, як раніше «білобій дій» тривали до самого ранку: шипіло, гуркотіло, від спалахів було видно, як удену. Не користувалися попитом ні дитячі подарунки у найближчому супермаркеті ціною від 400 до 1000 рублів за 200-300 грамів цукерок, ні апельсини, що завезли по 126 рублів за кілограм, навіть коли вони, вже трухиляві, трохи подешевшали.

Наздогнав і випередив Крим Москву і щодо м'яса, де, якщо вірити кулінарному шоу, кілограм яловичини без кістки коштував 250-300 рублів. За сімферопольський же фарш, виготовлений із м'ясних відходів, вимагали по 350 рублів, як і за сало та за свинячу печінку.

Тому Новорічні і Різдвяні свята далеко не в усіх збіглися зі святом шлунка. Ймовірно, настрій дорослих передався і молоді та дітям, які цього року не виходили на балкони, аби покричати: «З Новим роком!», «Поздоровляємо!», як це робило не одне покоління, випромінюючи добру позитивну енергетику, від чого в обідніх життях людей на очі наверталися слози.

А вже з 1 січня слози на очі у багатьох навернулися з інших причин. Когось травмувало те, що тепер за одержання російського паспорта треба буде сплачувати мито у сумі триста рублів, тим більше, що не одержали його переважно ста-ренкі та інваліди, яким не під силу

займати чергу ще з ночі. Подвоїлося і потріося мито чи не для кожного, кому надаватимуться ті чи інші послуги. І усі відрізняють тепер по кишені збільшенні комуналні платежі та нова вартість проїзду, що подорожав як по Криму, так і по місту. Сімферопольці, зокрема, за квиток у міському тролейбусі мусять тепер викладати не 4 руб., 25 коп., а 7 руб.

Ше під Новий рік виникли проблеми і для тих, чиє життя пов'язане з більш віддаленими поїздками. Першою відмовила кримчанам «Укрзалізниця», кінцева зупинка якої тепер буде не «за кордоном», в Криму, а в Нововолексіївці або в Херсоні. Припинило функціонування й автосполучення України з Кримом. Не дочекатися кримчанам і московських поїздів — цей маршрут скасовано. Тож Новорічно-Різдвяні канікули для багатьох були зіпсовані. Ці новації відповідні службі України пояснили письмenniam загрози тероризму, і тут, думаю, немає на кого ображатися, окрім себе самих, бо добро, як правило, повертається добром і навпаки.

До речі, про тероризм. Сьогодні ця тема стає надзвичайно популярною, особливо зважаючи на події у Франції, де було розстріляно редакцію сатиричного журналу «Charlie Hebdo». Франціюlixomaniло. На пошуки і знешкодження кількох терористів були кинуті тисячі силовиків. Росіяни не приховували, що «ісламісти» є сьогодні загрозою чи не для усього світу. У Криму вже давно літературу, пов'язану з ісламом, визнано екстремістською, яка підлягає вилученню і знищенню.

Колись я побувала на мітингу заборонених у Росії ваххабітів, гадки не маючи, що їх треба боятися, і вони подарували мені «Коран». На тему ісламу доводилося також розмовляти з різними людьми. Знаю, що ця релігія, як і будь-яка інша, спрямована на утвердження ідеалів добра і любові. Визнає мусульманство і християнського пророка Ісуса (Ісу) і дозволяє за необхідності християнам молитися в мечетях, що і будо запропоновано вірянам УПЦ КП на початковій стадії анексії Криму. Ще недавно в дні пам'яті наших спільніх героїв приходили кримські татари на службу і до православного храму.

То чому ж між представниками цих релігій виник такий антигомінізм, що не дозволяє ім уживатися не те що в спільному храмі, але й у спільній країні чи спільному світі? Я давно беззастережно не вірю в

«екстремітів», «бандитів» та «головорізів», бо за цими словами, нарешті якщо, на перший погляд, вони відображають сутність проблеми, можуть стояти зовсім не однозначні явища. Це підтверджують міфи про «фашистську хунту» в Україні, де насправді в ролі фашистських загарбників виступає інша сторона.

Тож навіть якщо сталася трагедія і загинули люди, треба не розмахувати кулаками, а замислитися, як же цьому запобігати в майбутньому, бо до кожного потенційного терориста багатотисячний загін поганських

Яка анатомія останнього конфлікту? Журналістам французького сатиричного журналу «Charlie Hebdo» здалося замало ядучих карикатур на лідерів Ісламської держави і вони взялися за пророка Мухаммеда, перед яким схильяється кожен мусульманин. Чи можна вправдати таке святотатство, чи етично знати, хто не відплатить тією ж монетою? Але здатен відплатити інакше, і журналистам під силу було здогадатися, як саме.

У Росії, як і в цілій низці держав, у зв'язку з цим заговорили про неприпустимі поступання свободі слова, а дехто взявся розтиражувати скандальні карикатури, що привело до нових конфліктів. Щодо свободи, то насправді це не російська тема. Не без інтересу спостерігаю за тим, як місцева та федераційна влада працює з мусульманами Криму. Кримські татари одержали найзручніші години телевізу, під час яких поширяють серед свого народу рідною мовою зовсім

не близькі йому ідеї. Тут же, на телекрані, відбуваються показувальні уроки кримськотатарської мови — для усіх бажаючих. Та як би не хотілося людям вірити в краще, правда ні-ні, та визирне зі своєї скованки, як це сталося під час широкіної прес-конференції, що давав журналістам президент Росії.

На запитання сімферопольської кореспондентки «АТР», коли ж почнуть вітівлятися в життя очікування її народу, дівчина почула, що все найголовніше вже позаду, а саме: указ про реабілітацію репресованих народів та визнання кримськотатарської мови однією з державних у Криму. Виявляється, це й так величезний бонус, самоцінна державна підтримка, а зовсім не перший крок до втілення кримськотатарських мрій. Отже, покращення для цього народу вже відбулося і виключно в паперовому форматі. Реальність же така: сьогодні завершується розслідування з приводом подальшого узаконення або неузаконення і знесення збудованого кримськими татарами житла, і тут на багатьох чекає низка нових розчарувань. Якісно інших питань, пов'язаних з цим народом, на порядку денного немає.

Мусульманський фактор почав набирати обертів у Криму ще з весни. Зі здивуванням почула від, здавалося б, цілком адекватних знайомих, що тільки присутність російських військ врятували кримськотатарських слов'ян від масового знищення кримськотатарською братією. Так прямо на очах руйнувалися ідеї толерантності, терпимості, доброп

усідства, — все, що старанно вкладалося в наші серця Українською державою та міжнародними демократичними інституціями, бо треба бути дуже переконаною людиною, щоб не піддаватися на провокації. Тоді я до кінця зрозуміла, що породжує в Росії теракти, яких українці й уявити не могли на своїй землі. Бо, на відміну від нас, росіяни є нацією переможців і переможених, які хоч терплять і мовчать, але чекають свого реваншу.

Ось і в Криму з'явилися політична команда «переможців», газети «переможців» та багато чого іншого, хоча насправді «переможців» треба шукати не тут, а в Москві. Тим часом, до розряду «переможених» належить дедалі все більше моїх земляків. Це ті, чиї заробіток, навчання або здобута спеціальність пов'язані з Україною та іншими недружнimi до Росії державами; громадянин, що зірнілися з ідеями демократії і не готові від них відмовлятися; люди, які потрапили під скорочення або ж на свою зарплату чи пенсію вперше не змогли гідно відсвяткувати Новий рік та Різдво; офіційно реабілітовані, але неофіційно пригноблені і залякані кримські татари та інші групи населення.

Я не хочу, щоб в Криму розстрілювали навіть найзухваліших журналістів, катували заручників, а потім гинули самі вбивці, взвівши на душу ці неспокутувані гріхи. І вважаю єдиною перемогою, якою варто пішатися, перемогу мудрості, виваженості, людянності над короткозорими, а то і злочинними амбіціями, бо партизанська боротьба може коштувати суспільству дорожче, ніж відкрите протистояння.

Тамара ФЕДОРЕНКО

Користувачі соціальних мереж серед карикатур французького сатиричного журналу «Charlie Hebdo», редакцію я

(Закінчення.
Поч. на 1-й стор.)

Про що це я? Про нашу з вами відповіальність, любий читачу, про те, що з нами відбувається. Мені, звісно, можна дорікнути, що замість того, аби апелювати до її Величності Королеви Великої Британії, пана Президента Сполучених Штатів Америки чи пана Бога, слізно прохаючи захиstitи нас вбогих, замість того, аби закликати громи та блискавиці на голову триклятого путепровода за всі наши біди, я настім'ять продовжую й далі сипати перець на хвоста нашої влади. Чому? Тому, що: а) як на мене, це — едина влада, до якої я маю безпосередній стосунок, — неважливо, здогадується вона про те чи ні; б) хвіст тієї влади як буд, так і досі залишається брудним і смердючим.

Ясна річ, хвалити — то набагато вдачніша справа, аніж вказувати на помилки. Тож нічого дивного, що ніколи не брачувало тих, хто підносить добре справи влади до небес. Чи є добрі справи у сьогоднішній владі? Безсумнівно, є. Вже одного того, що взяти рішучий курс на інтеграцію до європейської демократії і країна почала робити хай і невпевнені ще, але усвідомлені порухи, аби вибратись зі смердючого болота безвиході, про яке я згадував на початку, досить, аби ця влада увійшла до історії. Проте, вимовивши «А», хотілось би почути й «Б» і так далі, до самого «Я». На жаль, для тих, хто за довгі роки зжився з роллю реєстрової опозиції, влада виявилась тяжким тягарем. Найперше, чого очевидно бракувало (бракує досі), це усвідомлення того, що управління державою, окрім прямих прав і можливостей, передбачає ще й численні обов'язки та необхідність брати на себе відповіальність за ухвалення рішень, від яких залежить доля країни, часто перебуваючи в цейтноті, за дуже складних обставин. Можливо, я помилуюся? Даайте поміркуємо. Чим займалася моя революційна влада в той час, як зелені чоловічки захопили Верховну Раду та Будинок уряду АР Крим? Владали — ділила повноваження. Ділила, відповідно до вже усталених у парламенті традицій, довго і грунтовно. Так, того дня ВО «Свобода» відстояла свою кандидатуру на міністра сільського господарства. Міністр той у подальшому зарекомендував себе наче непогано, але хіба те призначення, як, зрештою, й інші, не могли бути відкладеними принаймні на кілька днів, аби, сконцентрувавши всі зусилля, відповісти на значно серйозніший виклик? Хіба пани, які прийшли до влади в Києві, не знали, що на той час (27.02) кримська влада вже тиждень, як відкрито йшла стежкою сепаратизму? Шо було зроблено, аби зупинити той рух на самому початку? Вояж п.п. Авакова, Наливайченка та Куніцина 24 лютого, коли перших двох не випустили навіть з VIP-зони Сімферопольського аеропорту, мав би відбутися днів на 2-3 раніше, та їхати до Криму, де вже розкручувався кремлівський сценарій, варто було б зовсім не втвоюх, яким би геройчним та не виглядало, бо ж ішлося про дуже серйозні речі, де бублів не буває. Першoberезневий візит Петра Олексійовича, попри очевидний ввів відвали тодішнього нардепа, який намагався сам-один зустрітися з кримськими парламентарями (це після відвертих заяв Кличкова і їже з ним!),

був явно запізнілим і сприймався як красномовний жест безпорадності. Все те, об'єктивно, лише додало духу кримським сепаратистам. Маємо констатувати, отже, що жодних реальних кроків для взяття ситуації під контроль, для врегулювання кризи фактично зроблено не було. Можна, звичайно, скинути на те, що довгі покоління сучасних українських політиків не стикалися з подібними викликами та загрозами, тим не менш, вперте небажання пана, що назався Головою парламенту (а, отже, за відсутності Президента обійняв пост Головного командувача Збройних Сил), взяти на себе відповіальність дати наказ на застосування підрозділів ЗС, розташованих на півострові, призвело, зрештою, не лише до втрати Криму, втрати іміджу України, а й до значно сер-

будовувати свій військовий флот, фахівці, які таким чином не втратили своєї кваліфікації, в найкоротший термін створили їй один з найкращих на той час флот.

Повертаючись до кримської зради, хотів би наголосити на тому, що: а) ставлення держави до свого війська має значення; б) попри весь розвал, який панував у війську, в Криму все ж було достатньо боєздатних частин, які в разі вчасного отримання відповідних наказів могли ефективно припинити катастрофічний розвиток подій, взявши під контроль адміністративні будівлі, найважливіші об'єкти інфраструктури.

Ключові слова тут — «вчасне отримання наказів». Якби реакція в.о. головного командувача була вчасною, якби було дано відповідні накази, а військо, попри те, не виконало їх, лише тоді, на мою думку,

Прошу слова!

дібні плани, але ті плани могли і мали залишитися не більше ніж планами, якби моя влада діяла відповідально та професійно.

Заблоковані в гарнізонах українські військові підрозділи таким чином були фактично кинуті на ласку долі, приречені до здачі. Треба розуміти, і найперше — батькові терitorіального принципу формування війська панові Кузьмуку, який таєж не втримався від того, щоб не дати ляпаса зрадливим кримським воякам, що на родині українських військовослужбовців від самого початку ішов тиск. Чи могли українські вояки спокійно виконувати свої обов'язки за таких умов? Чи розуміло командування те делікатне становище? Якщо розуміло, то чи було вжито вчасних і дієвих заходів для евакуації родин військовослужбовців?

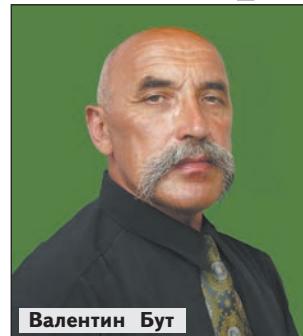
Натомість ми спостерігаємо безпрецедентне посилення ролі Секретаря РНБО, яким, з легкої руки пана Президента, стає нешодавний «герой» Криму пан-вчорошній-спікер. Якщо пан Президент розглядає РНБО як Ставку головного командувача (все ж різні функції, як я мене), то який стосунок до неї може мати, скажімо, створюване Антикорупційне бюро, яке за визначенням має бути ПОЗА всяким впливом, а, отже, в жодному разі не підлягати РНБО? Або чи може мені пояснити моя люба влада, на підставі чого ухвалило рішення скоротити ВМС України вдвое? 6 січня протестували в Одесі військові моряки. Це що — бий своїх, щоб чужі боялися?

Шановний пан Президент, чи не здається Вам, що нищення флоту в час війни — то великий злочин? Я розумію, що завдяки невтомному піклуванню Ваших попередників, з-посеред яких чільні місця обіймають перший Президент новітньої України і Ваш телерішній Секретар РНБО, Вам дісталася не найпотужніша маринка, але ж переполовинити і те, що залишилось, залишить, щоб докласти всіх зусиль, аби посилити, модернізувати флот, є неприпустимим. Чим Ви прикриете морські кордони Краю, чим забезпечите торговельне мореплавство, яке, до слова, теж маємо відроджувати? Чи у флоті не маємо потреби, бо хтось вже склав і вирішив, що скоро в нас не буде виходу до моря? Рішення на фактичне нищення флоту є хибним, пане Президенте, і, напевне ж, не я один наполягаю на його негайному перегляді.

There's something rotten in the state of Denmark, казав пан Шекспір. Ох, той смотрід... Я не можу чомусь останнім часом позбутися відчуття, що дими вулиці Грушевського і кров Інститутської стали початком очищення для моєї нації, та, на жаль, не для влади, бо від неї й досі тхне брехнею, облудою, некомпетентністю, зрадою. Чи вypadково, що в перші ж дні нового року нам підкідають, наче кістку, «проблему» «Інтер» та «1+1», яка жодною проблемою, власне, не є. Хіба лічить Секретареві РНБО здіймати галас на всю країну, вимагаючи від Національної ради з питань телебачення і радіомовлення позбавити, скажімо, той же «Інтер» ліцензії? Хіба він, з його повноваженнями, не має інших методів впливу? Якщо Нацрада не реагує — міняйте її. А ще краще прибрасти, врешті, пешешкоди на шляху створення якісного національного продукту, дати альтернативу протухлому совку. Тут не треба нікого підтримувати. Не заважайте лишень. Але ж, скоже, комусь вигідно, аби люд рефлексував примітивно, полищаючи поза увагою набагато болючіші проблеми, реальні загрози, не помічав справжньої гнілі, про яку згадував пан Шекспір. Може, все ж пора позбуватися наших проблем, як гадаєте, читачу?

Валентин БУТ,
писменник
Крим

Шекспір: «В ДЕРЖАВІ ДАТСЬКІЙ ЗАВЕЛАСЬ ГНИЛИЗНА...»

Валентин Бут

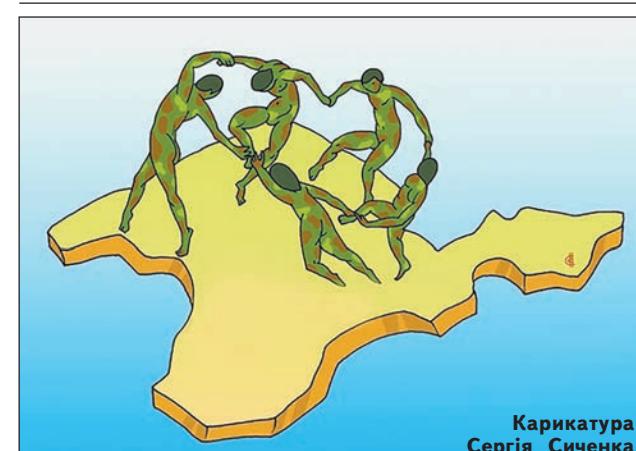
йозніших загроз. Я вже не мовлю про кинуте напризвісля військо, яке протягом майже місяця просило Київ хоч про якийсь притомний наказ, але так і не дочекалось його. Тепер те військо намагається виставити зрадниками. Спроби перекладання своєї провини на іншого ніколи й нікого не прикрашали. Якщо ж провину в зраді намагаються перекласти на зрадженого, то це вже підпадає під визначення підлости. Давайте поглянемо на факти. Майже двадцятьтричісінні кримські утруповання ЗС України, з яких 15 тисяч складали ВМС, жодним чином не можна було розглядати як справді серйозне боєздатне військо. Странніми всіх попередніх президентів, урядів, усіх без винятку міністрів оборони військо було приведене в жалюгідний стан. Ми всі бачили очі офіцера однієї з кримських баз, який, приймаючи зібране волонтерами для його частини, з гіркотою зазначив, що лише коли вони опинилися в блокаді, їх вперше нормально одягнули й нагодували, і то не держава, а прості громадяни. А що вже говорити про військові наочності! Більшість військових кораблів майже весь час іржавіли біля причалів. Вирости покоління військових моряків, які бачили море лише з берега, військових пілотів, які за всю службу мали лише по декілька вильотів. Але ж без навчань ані флот, ані авіація, ані армія нічого не варти.

Свого часу, після поразки в Першій світовій війні, в результаті чого Німеччині було заборонено мати військовий флот, німецький уряд відрядив своїх інженерів-кораблебудівників на верфи інших країн, а військово-морських офіцерів усіма засобами заочував проводжувати службу в іноземних флотах. Причому, окрім платні, яку і ті, і інші отримували за місцем нової роботи/служби, Німеччина, попри тяжку кризу, зберігала за ними їхнє платні і на батьківщині. В результаті, коли Німеччина вирішила ві-

візначальним? У цьому контексті цікаво було б знати, чи консультувався пан в.о. головного командувача з офіцерами Генштабу і які поради він отримав? Це дуже важливе питання, яке свого часу, я певний того, буде озвучене як Військовою, так і Генеральною прокуратурою України, адже тактика перманентного зволікання привела до блокування кораблів ВМС України в інших базах і підальшого їхнього захоплення. Якщо наказ вийти на зовнішній рейд було дано і його бойкотували командири кораблів, то це одна справа, але ж ми були свідками того, що багато кораблів трималися до останнього, але, заблоковані в базах, не мали жодного шансу. Таким чином, у результаті бездарної тактики затягування часу, яку по-іншому можна кваліфікувати як злочинна бездіяльність, по суті, в результаті зради, ми втратили найкращі бойові кораблі, які увійшли тепер до складу російського флоту. На щастя, флагман ВМС України «Гетьман Сагайдачний» уникнув тієї долі і то лише тому, що був на той час у поході. Те ж саме стосується і втрати великого числа іншої бойової техніки, зокрема військової авіації, значна частина якої була також поліпшена ворогом.

Недолуга тактика зволікання, непротивлення злу насильством не могла не заохочувати агресора. Росія діяла рівно так, як їй те дозволяла українська влада. Бачачи грубі помилки як політичного, так і стратегічного та тактичного характеру, Росія не забаричася використати їх на свою користь. Ми можемо скільки завгодно говорити про те, що Путін давно плекав по-

КРИМ. ТАНЕЦЬ ЗЕЛЕНИХ ЧОЛОВІЧКІВ...

Карикатура
Сергія Січенка

відповідь відсторонену позицію, навіть попри те, що щоразу вшановує передачу нової техніки військам своєю присутністю (жодного разу не бачив, щоб передачу бронетехніки військам у США чи Євросоюзі обставляли з такою помпою, щоб Президент відривався від своїх, напевне, набагато важливіших справ задля того лішень, аби покрасуватися перед камерами).

Натомість ми спостерігаємо безпрецедентне посилення ролі Секретаря РНБО, яким, з легкої руки пана Президента, стає нешодавний «герой» Криму пан-вчорошній-спікер. Якщо пан Президент розглядає РНБО як Ставку головного командувача (все ж різні функції, як я мене), то який стосунок до неї може мати, скажімо, створюване Антикорупційне бюро, яке за визначенням має бути ПОЗА всяким впливом, а, отже, в жодному разі не підлягати РНБО? Або чи може мені пояснити моя люба влада, на підставі чого ухвалило рішення скоротити ВМС України вдвое? 6 січня протестували в Одесі військові моряки. Це що — бий своїх, щоб чужі боялися?

Шановний пан Президент, чи не здається Вам, що нищення флоту в час війни — то великий злочин? Я розумію, що завдяки невтомному піклуванню Ваших попередників, з-посеред яких чільні місця обіймають перший Президент новітньої України і Ваш телерішній Секретар РНБО, Вам дісталася не найпотужніша маринка, але ж переполовинити і те, що залишилось, залишить, щоб докласти всіх зусиль, аби посилити, модернізувати флот, є неприпустимим. Чим Ви прикриете морські кордони Краю, чим забезпечите торговельне мореплавство, яке, до слова, теж маємо відроджувати? Чи у флоті не маємо потреби, бо хтось вже склав і вирішив, що скоро в нас не буде виходу до моря? Рішення на фактичне нищення флоту є хибним, пане Президенте, і, напевне ж, не я один наполягаю на його негайному перегляді.

There's something rotten in the state of Denmark, казав пан Шекспір. Ох, той смотрід... Я не можу чомусь останнім часом позбутися відчуття, що дими вулиці Грушевського і кров Інститутської стали початком очищення для моєї нації, та, на жаль, не для влади, бо від неї й досі тхне брехнею, облудою, некомпетентністю, зрадою. Чи вypadково, що в перші ж дні нового року нам підкідають, наче кістку, «проблему» «Інтер» та «1+1», яка жодною проблемою, власне, не є. Хіба л

РОБИТИ АВТОБУСИ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ ЧИ ЗАГОТОВЛЯТИ КАПУСТУ ДЛЯ ПОЛЯКІВ?

(РОЗДУМИ ПРО ПОСТМАЙДАННИЙ БЮРОКРАТИЗМ
І ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ)

Мало хто знає, що Львівський завод «ЛАЗ» свого часу увійшов до Книги рекордів Гіннеса як найпотужніший у світі виробник автобусів. Не «МАН», не «Мерседес», а саме «ЛАЗ»... Завод цей зупинився, а уцілі кадри з часом опинилися на Стрийському автобусному. Років десять-дванадцять тому я вперше почув від знайомих журналістів про генерального директора компанії «ВЕЕМ-Металавтопром» Богдана Шевціва. Відгукувалися тепло не лише як про фахівця, але і як про мецената. Мовляв, навіть про дітей у сиротинцях його компанія дбає... Тоді ж вирішив будь-що познайомитися з цікавою, непересічною людиною. Зустріч з Богданом Михайловичем не розчарувала, навпаки — окрилила. Виразно усвідомив: поки є такі люди, є й надія на економічне відродження України. Темпи його залежатимуть від ставлення держави до подібних одержимих і наспінтарних людей. Хоч у нас були різні інтереси (у мене — газета, а у моїх друзів — виробництво), ми добре розуміли одно одного, бо думали про майбутнє України.

Навіть не маючи свіжої інформації, чому був певен, що воякам, які виконують поставлені завдання в зоні АТО, якась допомога з боку «ВЕЕМ-Металавтопрому» неодмінно надходить. Бо не така це фірма, щоб стояти остроні, коли Вітчизна в небезпеці. Але коли в листопаді минулого року відвідав друзів, то їхні новини дуже засмутили мене. Во виявилося, що автобусний завод, який входить до їхнього об'єднання (а все це рідні діти легендарного «ЛАЗу»), зупинився. І сталося це вже після перемоги Майдану, коли, здавалося б, повинно поступово реалізуватися все, про що мріялося з грудня до кінця лютого. Виявляється, завод поставили у такі рамки, коли йому надзвичайно важко виживати.

Робітник Роман Хоптівський розповідав мені про заводські справи з болем. До речі, його 32-річний син Роман, колишній десантник, уже кілька місяців воєв в зоні АТО. Був час, коли їх постійно обстрілювали з території Росії. Туди й телефонувати часто небажано, син зрідка сам виходив на зв'язок, коли наставали затишія. Батька колеги не відзначали — колись був завжди веселим, усміхненим, а тут, коли чув про обстріли наших військовиків «Градом», місця собі не знаходив. Про дружину й говорити нічого... З паном Романом я поговорив з півгодини і звернув увагу, що він також, як і більшість співробітників, тепло відгукується про генерального директора компанії «ВЕЕМ-Металавтопром» Богдана Шевціва.

— Коли військові залізничники зі Львова від'їджали на відбудову Слов'янська, у них не було нічого — навіть лопат і рукавиць. Коли волонтери, які допомагають армії, звернулися до нашого гендиректора і попросили оплатити рахунок, щоб вони мали можливість все необхідне придбати для залізничників, то Богдан Шевців без вагань оплатив його. Знаєте звідки? З обігових коштів компанії «ВЕЕМ-Металавтопром». Думаете, робітники протестували? Ні. Ми ж розуміємо — це треба для України, для нашої перемоги. Може, робота залізничників збереже життя наших синів, змінить настрої людей на звільненіх від сепаратистів територіях. До нього й так люди приходять по допомозу, якщо потрібні гроши на ліки, на лікування дітей... Знаємо, що неодмінно допоможе! Як і на Майдан давав, навіть зберіг зарплату за тими, хто жив у наметах, брав участь у зіткненнях з «беркутівцями». І тепер платить найпотребнішим робітникам бодай якісі 800-900 гривень, щоб люди не розбігалися і могли хоч за квартиру заплатити та хліба собі купити. Платити, хоч роботи і немає. Думаете, ми цього не цінуємо? Цінуємо. Тому й віра в державу сяка-така жевріє... Але ж робить це підприємець, а не держава, і довго така

коштує близько 20 тисяч євро, тобто набагато дешевше, ніж нове. Тому фірма-перевізник може обновити автопарк, не беручи кредитів. Шасі перевіряється, бо діагностика тут обов'язкова! Фахівці роблять висновок, що воно годиться для автобуса. Але комусь із чиновників в цей час приходить в голову думка, що можна робити автобуси лише на нових шасі. А те, що перевізник просто не купить дорогий транспортний засіб, чиновника не обходить. І тут виникає логічне питання: чому ж тоді можна використовувати автобус фірми «Мерседес», який пройшов мільйон кілометрів? Чому він може возити по Україні людей, а ось шасі «Мерседеса», яке пройшло лише 300 тисяч і на основі якого можна зробити непоганий український автобус, вважається старим?

Наводився і такий приклад: російське шасі з ЗІЛу має гарантію експлуатації 150 тисяч кілометрів. Після цього треба робити капітальний ремонт двигуна і цього шасі. То на цьому, не надто якісному, російському шасі дозволялося робити (головне, щоб воно було новим), а вживане німецьке, яке є набагато якіснішим від російського (і при гарантії в 1 млн. кілометрів може пройти 700 тисяч), — чому не дозволяють. І реєстрація львівських автобусів у зв'язку з цим призупинена. Замовники їх не можуть брати, тому що вони не взяли на облік.

Важко зображені логіку чиновників... Адже перевізники страждають, бо немає транспорту за доступною ціною, а автобусники страждають, бо нема роботи. Люди викидаються на біржу праці. Держава платить їм гроши. По-друге, на «ВЕЕМ-Металавтопром» раніше проходили практику учні чилющих. Автобусники підготували висококласних мальярів з допомогою європейських фірм — саме тих, у яких купувалися б фарби. Тобто є люди, які якісно фарбують, — а такі фахівці на дорозі не валаються. Готовилися електронщики та електрики — це також великий дефіцит. Але й вони, у зв'язку із згаданими обставинами, опинилися без роботи. Як мені

Юрій Фурманов

Богдан Шевців

розвівіли, дехто прилаштувався... збирати врожай капусти, найнявшись сезонними робітниками до польських фермерів. Заробіток непоганий, вижити можна, але хто ж буде працювати в сфері вітчизняного виробництва?

ЗАЛУЧАЛИ НАЙТАЛАНОВИТИХ, ДУМАЛИ ПРО ПЕРСПЕКТИВУ

Хочу сказати декілька слів про 83-літнього Юрія Олександровича Фурманова, який не є корінним львів'янином, а народився в Запоріжжі, місті сталеварів. Багато років працював на «КамАЗі». Давно вийшов на пенсію, але настільки молодих душою людей і серед працюючих ще треба пошукати! Він наївався і тепер готовий навчати молодих фахівців. Добре знає процес плавлення сталей. Знає процес їхньої обробки. Знає до найменших подробиць, які та чи інша сталь «поводиться» при обробці. А ще Юрій Олександрович є незамінним фахівцем з дефіцитною спеціальністю — пресового виробництва, штампування. Знає й теоретичні, і практичні речі. Мене запевняли, що його ніхто й ніколи не замінить. Був найкращим фахівцем автомобільної промисловості СРСР. Тому львівським автобусникам дуже пощастило, що він у них тепер працює. Лишилося багато його напрацювань у документах. Все, що він робить чи робив, зберігається в архіві. І через десять, і через двадцять років його напрацювання можна буде використати. Юрій Олександрович розробив проект цеху в Самборі на 800 квадратних метрів. Та й не лише у Самборі. С ідея в кожному районному центрі Львівщини робити цехи для виготовлення комплектуючих. І тоді давнюю славу «ЛАЗу» можна буде відродити. Ось тільки новий автобус називатиметься «Карпати». Якщо, звичайно, вдастся запустити виробництво, якщо держава сприятиме його випуску. А для цього треба, щоб у відповідних міністерствах працювали фахівці і патріоти.

НА ЧОРНОБИЛЬСЬКУ БІДУ КОЛИСЬ ВІДРЕАГУВАЛИ МИТТЕВО!

МОГЛИ Б ТАК САМО І НА ДОНЕЦЬКІ ПОДІЇ

Працівники об'єднання «ВЕЕМ-Металавтопром» передонані: якби виникла потреба в якомусь іншому продукті для нашої країни, зокрема для

Збройних Сил, то вони знайшли б потрібних фахівців і виконали б поставлене завдання. А Богдан Шевців навів конкретний приклад: «Коли стався Чорнобиль, нас зібрали 2 травня 1986 року — а я тоді працював на «ЛАЗі» — то вже 3 травня, о шостій (!) годині ранку на заводському подвір'ї стояв новенький автобус, спеціально обладнаний для роботи в зоні ЧАЕС. У нього була трохи змінена конструкція, і він був обшитий свинцем. Думаєте, не зробили б спеціальний автобус для застосування в зоні АТО? Зробили б! Але для того, щоб аналогічним чином оперативно відреагувати на нинішні проблеми ЗСУ, треба все підтримувати в належному стані, в тому числі — мати певну кількість робітників. Але ж державні мужі повинні думати про це завжди, а не лише в критичні моменти існування нашої держави.

І тут я зроблю маленький ліричний відступ... Всім відомо, що телебачення — це велика рушійна сила нашого суспільства. Але тепер воно приділяє увагу головно політиці. Відповідно і народ наш з головою поринув у політику і зовсім випускає з поля зору виробництво. Я був на виставці в Німеччині, то там всі заводи німецькі, французькі, італійські... Маленька Швейцарія має купу заводів! Україну представляє один лише львівський «Електрон». Честь і хвала цим людям, які випускають продукцію європейського рівня! Но вони могли зібрати талановитих і одержимих людей, справжніх виробничиків. Ось де прорив! Чому цього не показують, чому не говорять про це, не націлюють суспільство? Чому цього директора не висувають у міністри? Подібні успіхи можуть бути й на інших ділянках, на інших фронтах, але жぐ для цих успіхів треба готовувати постійно. Говоримо, що треба піднімати економіку, маємо непогані резерви, але нам бракує системності в роботі.

ПЕРЕСТУПИТИ ЧЕРЕЗ ПАРАГРАФИ

За кавою обговорили з працівниками кілька матеріалів на аналогічні теми: скажімо, статтю Оксани Миколюк «Хто під час війни знищує протезні підприємства?», надруковану в «Дні», а потім статтю Олександра Савченка, виставлену в Інтернеті: «Чому держава не хоче закуповувати запорізькі бронежилети?». (Закінчення на 7-й стор.)

Роман Поверляк за кермом «Карпат»

«Карпати» зсередини і ззовні

І дійшли висновку, що йдеться про спільну для багатьох виробничиків проблему, яку можна назвати «постмайданним бюрократизмом». Визнали це із сумом, бо у ті тривожні лютневі дні, коли гинула Небесна Сотня, усім здавалося, що такого явища, як державний бюрократизм, в Україні більше не існуватиме. Але виходить так, що буква закону для наших чиновників значно важливіша, ніж доля народу. Таке крюкотворство не радує.

Я запитав Богдана Михайловича — що б він робив, якби опинився в кріслі чиновника, в якого (визнаємо це!) не так вже й багато ступенів свободи. Гендиректор відповів: «Якби був чиновником, я б заохотив, нагородив би хоч грамотою завод, який бореться за виживання. Я б створив такі умови, щоб автобус був на всіх виставкових майданчиках України. Домовлявся б з урядами інших країн, щоб і там пропагували цей автобус. Можливо, він там потрібен? Наших діючих чиновників теж можна зрозуміти — вони борються за безпеку руху. Але тоді виникає запитання: якщо автобус десятирічної давнини уряд дозволяє завезти в Україну, то він безпечний для руху? А якщо часі такого ж року випуску, з таким же або меншим пробігом держава дозволяє завозити, то чому на його основі не можна збирати якісний виріб? Я б створив умови для таких підприємств, які прагнуть зберегти виробництво. Щоб вони робили все, що дозволяється законом. І людей заличували до цієї роботи. Підприємство повинно відчувасти, що йому допомагає держава. На жаль, в Україні втрачене таке поняття, як відповідальність чиновника. Кругозір не той, та ще й мусить думати не про стратегічні речі, а про сьогоднішні потреби. Людину, яка підпише необхідні документи, завтра можуть зробити цапом-відбувайлом. Я це розумію і тому не засуджу першого-лішого чиновника. Але чому нема позиції уряду, яка звучала б так: створюйте продукцію максимально на вітчизняні сировині! Чому ми на своєму виробництві гуртуємо конструкторів, технологів, фахівців, щоб усі відвідувалися за максимальної участі наших виробників? Щоб комплектація була наша вітчизняна, щоб мінімальним був імпорт у нашій продукції. Чому я це розумію, а чиновники — ні?».

АВТОБУСНИКИ ЗАВЖДИ ПІДТРИМУВАЛИ «КРИМСЬКУ СВІТЛИЦЮ», БО МИСЛИЛИ ЯК ДЕРЖАВНИКИ.

ЧОМУ ДЕРЖАВА НЕ ВІДПОВІДАЄ ВЗАЄМНІСТЮ ПАТРІОТАМ?

Хтось із читачів, можливо, не захоче вникати в юридичні і технічні тонкощі. Надто складно це все для нефахівців... Але є одна, на мій погляд, не така вже й другорядна обставина. Фірма «ВЕЕМ-Металавтпром» не лише не забуває про дітей у сиротинях, але й регулярно підтримує нашу газету. Було таке, що 10 примірників «Кримської світлиці» передплачували для своїх робітників. Тепер же, в силу описаних вище обставин, кошти є лише на один примірник. Але ж не забувають про кримських українців! І вірять у повернення Криму! То чому

викинуті на вулицю молоді працівники цієї патріотичної фірми тепер вимушенні збирати капусту та виконувати інші сільгоспроботи в Польщі? Особисто я з розумінням ставлюсь до позиції ДАІ. Вони дбають про нашу з вами безпеку, тому перестраховуються. Але чи не надто дорога ціна такої «перестраховки»? Якщо так піде далі, то всі вийдуть за кордон. Чи існуватиме в такому випадку Україна? Китай свого часу теж не міг похвалитися сильною економікою. Та все ж китайці взяли курс на відродження власного виробництва. Дуже довго вони не могли похвалитися якістю своєї продукції. Пригадую, директор львівської гітарної фабрики «Реноме» скажився мені, що йому важко збувати свою продукцію, бо китайці заполонили ринок своїми дешевими гітарами. «Одноразові» китайські гітари були настільки привабливі своєю малою ціною, що навіть значно якісніші гітари української фірми «Реноме» не витримували конкуренції. Але тепер, за словами Геннадія Крупника, китайці навчилися випускати якісну продукцію. Як це сталося? Дуже просто: акумулювали кошти... твердіше стали на ноги... Стратегія була! Тепер уже і станки хороши поставили, тому якість китайських гітар значно зросла. То чи не могли б подібну еволюцію пройти українські автобусники? Невже наше віче за кордонне заробітчанство — краща доля? Вкотре подумав про це після того, як Богдан Шевців розповів мені випадок з досвіду власної родини:

— Мій батько повернувся з фронту пізно, лише в 1946 році. Причому носив із собою пістолет, мав його цілком офіційно. Через деякий час до нас зайдли в гості повстаниці. Вони довго говорили з батьком (хоч і односельцем, але вже радянська людина, фронтовик, невідомо, які погляди має), а потім побажали йому добра і пішли, не відібрали навіть пістолет — річ вкрай необхідну в умовах збройного підпілля. Відповіді батька їх влаштували, вони зрозуміли, що він має міцний духовний стриженінь і ворогом власного народу ніколи не буде. Якби відібрали у нього зброю, батько мав би проблеми. Бо як пояснити — куди подів довірене владою? Для вояків УПА важливо була довіра людей. Вони намагалися підтримувати все краще, що є в Україні. Ідеологія така була! Особливо цінували людяність, патріотизм, твердість. Оцінювали і перспективну корисність для народу. Таких земляків намагалися не підставляти... З тих пір і я керуюся тією ж логікою: намагаюся підтримати все добре, що є в українців. Тому і газету вашу підтримуємо, незважаючи на фінансову скрутку. Хочеться, щоб і чиновники наші навчилися мислити під цим же кутом зору. Хай там щось трохи не збігається з буквою закону, головне, підло, облюдно — майже ріжитя (стільки тривали суди, які спростовували усі наклепи і відновили на посаді) відібрали і у редактора, і в газеті. (Кому цікаво, може повернутися у ті часи на сайт «За українську «Кримську світлицю» — <http://ukrslovo.blogspot.com/>).

А тепер ось пригадалося, що й тоді (який

ЛІЦЕНЗІЙНИЙ КОНКУРС (ПАМ'ЯТІ ТРК «БРИЗ» У СЕВАСТОПОЛІ)

Присвячуя свою
колишньому колективу
телерадіокомпанії
ВМС ЗС України «Бриз»

Наший телерадіокомпанії Військово-Морських Сил України «Бриз» Національна рада з питань телебачення і радіомовлення відмовила у продовженні ліцензії на право мовлення на FM частоті у Севастополі. Причина бана — я на три дні запізнився з подачею статуту телерадіокомпанії, затвердженого особисто міністром оборони. Моеї вини там не було, міністр Юрій Єхануров піребував у трибалому відрядженні, не буде ж я їздити за ним по Європі! Як повернувся, відразу й затвердив мій статут. Я його подав Нацраді.

— Нічого, — сказали мені в ліцензійному відділі, — засідання ради відбудеться десь за два-три тижні. Думаємо, що вам ліцензію продовжати без проблем — у вас зауважень протягом ліцензійного часу не було. Чекайте виклику.

Проходить тижні два. Мене не викликають. Відчуваю, внутрішній голос радить: їдь до Києва, щось там, напевно, за спиною коїться. Я їду. Засідання ради проводяться щочетверга. Київський поїзд запізнився рівно на годину. Заходжу в приймальню голови Нацради. Прямо у двері зустрічається з її секретарем:

— О, а ти чого не на засіданні? Щойно твоє питання розглядали. В продовженні ліцензії тобі відмовили, на конкурс направили. Донецьким продовжили, а був би ти на засіданні, можливо, і рішення було б іншим.

— Так мене ж не викликали, сам приїхав.

— Ну, — розвів руками секретар, — не знаю. Я голосував за продовження вам ліцензії, але більшістю голосів... сам розумієш, рішення приймає більшість.

Оце так, думаю, внутрішній голос мене не підвів. Оце

шукай правди і відстоюй державні, оборонні, називай як хочеш, інтереси в Криму... центральній державній установі! В ліцензійному відділі дівчата, співчуваючи, сказали, що слід заново подавати документи на конкурс. На конкурсну комісію викличуть обов'язково.

Я дійовів помічнику міністра про ситуацію з ліцензуванням, підготував і здав відповідні документи та й повернувся до Севастополя.

Згодом приходить виклик. В установлений час прибув до Нацради. Хто у мене був конкурентами на конкурсі — не знаю. І дізнатися не можу, «таемниця більша, ніж військова...», ніхто говорить не хоче. Тож іду, як у темну кімнату.

У коридорі перед залою для засідання зустрічаю старого знайомого, одного з директорів телеканалу «Інтер», який чимало мені допомагав раніше та ще взявся провадити шефство над фрегатом «Гетьман Сагайдачний».

— О, привіт, — подає руку. — А чого це ти у формі, як на свято сюди прийшов, Миро-славчука? Тут тобі не флот, тут твої зірки не спрацюють. Сюди треба, — показує на дипломат, — з повною торбою грошей їхати. Краще з зеленими. А ти по-парандоному вирядився і думаєш когось з членів Нацради здивувати? Тут такі номери не проходять. Тут, треба тобі зрозуміти, демократія працює, а не твої військові статути.

У мене дзвонить телефон. Телефонує начальник відділу внутрішньої політики Севастопольської держадміністрації.

— Ти де, — питає, — у Києві? Можеш на засідання Нацради не ходити, там уже все вирішено, куплено і заплачено. Вам частоти не дадуть, можеш повернутися. Зрозумів?

— Ну, це ми ще подивимося. Результат буде після бою, — відповів і вимкнув свого мобільного.

— А що я тобі щойно тлумачив, — сміється «інтеровець».

— Кожен член Нацради хатинку біля Дніпра буде, їм коштів треба і треба багато, а ти — морська держава, флот, зірки на погонах...

Нас запросили на засідання. Народу зібралися багато. На підвищенні сидять підковою вісім членів Нацради. Посередині — голова Віталій Шевченко. За столами всі начальники відділів і служб Нацради, навколо них чоловік сорок представляють т-

лерадіоорганізації з усієї України. Поряд зі мною сидить президент національної радіокомпанії, теж учасник конкурсу. Програє комерційним радіостанціям одну частоту за другою. Виграють якісь невідомі «Гармонь» та інші прихильники «могучого язика».

Підходить черга і до меного питання. І тут я дізнаюся про своїх конкурентів — оголошує, хто подав заявки на конкурс на частоту нашого радіо «Бриз». Одну приватну радіоорганізацію створила Севастопольська міська держадміністрація, іншу — Верховна Рада АР Крим. Обидва їхні представники кладуть на стіл Нацради письмові обсянки чесно виконувати замовлення Міністерства оборони вести мовлення... українською мовою!

Міністр обороною відразу спливли у пам'яті слова одного чиновника з Нацради про те, що у Севастополі намагаються створити радіо «Спорт» і під таким брендом займатися політикою, — а вільних частот уже немає.

— Це як розуміти, — заявляю я. Ці комерційні, приватні структури хочуть жити за рахунок бюджету Міністерства оборони? А міністра оборони про таку послугу хтось запитав?

— Не заважайте працювати, — зупиняє мене голова Нацради. — Міністр оборони нам тут не міністр. Ось ви наскільки Президент України і я, мов хлопчиком, півдні писав пояснювальні записки Балозі в Адміністрації Президента. Ну і що, і як це розуміти?

— Ну, — відповідаю, — Президент України в мене у дружих чи в командах відділень не числився. Ви просто покарали не телерадіоорганізацію. Однак, — продовжую, — мені щойно телефонували з держадміністрації Севастополя і попередили, що тут все куплено, і переможець конкурсу визначений заздалегідь. Ось я подивлюся на голосування і стане зрозуміло, хтобрав гроши, а хто — ні.

Треба було бачити обличчя голови Нацради! За їхнім столом почалися перешкіпування. Чиновники за столами втягнули голови в плечі. Учасникам конкурсу стало зовсім весело, а присутні телевізори в очікуванні сенсації увімкнули камери.

Голова Нацради ставить питання про визначення переможця нашого конкурсу на голосування. З рахунком 6:2

тор зіміє зі «Світлично» покуття ікони (а навіщо вони безбожники?). Через півтора роки, коли випуск газети буде відновлено, ікони повернуться на місце. І виснить аж до літа 2014-го, поки адміністрація вже російського «Артеку» за борги (Києвом не виплачений!) не виставить «Світлицю» на вулицю...

Але це не вся печальна паралель. І найсумніше — приготуйтесь — попереду. Принаймні половина зі складу тієї кримської бригади, що п'ять років тому приїгла на відпочинок у «Світлицю», і далі продовжують «державно» трудитися на тих самих постах, де вирішується, зокрема, доля інформаційного простору в Криму...

Ось чому Крим (разом зі «Світлицею», «Бризом» усім іншим) здали — не торік. Нагабато раніше. І дали здають. І не лише Крим... Віктор КАЧУЛА

ТАКА ПЕЧАЛЬНА ПАРАЛЕЛЬ...

«Перед захопленням... сфотографували всі примищення, щоб не винесли технічні засоби...»

Нагадав Мирослав Андrijович Мамчак цією фразою одну скажу чорну сторінку і з нашої «Світлиці» біографії. Рівно 5 років тому, в січні 2010-го, налетіла з Києва (і справді — літаком) ціла мінкультуровська бригада — такі собі

43-РІЧНИЙ СВЯЩЕНИК УГКЦ ТИХОН КУЛЬБАКА 12 ДІБ ПРОВІВ У ПОЛОДІ БОЙОВИКІВ «ДНР». ЗА ЦЕЙ ЧАС ЙОГО ТРИЧІ ВІВОДИЛИ НА РОЗСТРІЛ. ХВОРОГО НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ ОТЦЯ ТИХОНА ТРИМАЛИ БЕЗ ЛІКІВ, ДОВІВШІ ДІАБЕТИЧНОЇ КОМИ. ТА ВІН ВІЖИВ І ТЕПЕР МОЛИТЬСЯ ЗА НАВЕРНЕННЯ СВОЇХ ВОРОГІВ.

ТИХОН КУЛЬБАКА, ЯКИЙ НАРАЗІ ПРАВИТЬ У ЛЬВОВІ І ОЧОЛЮЄ ГРОМАДСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ «СПІЛЬНОТА ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ІЗ ДОНЕЦЬКА ТА СХОДУ УКРАЇНИ», РОЗПОВІВ ПРО ЦЕ ПІД ЧАС ЗУСТРІЧІ З КОРЕСПОНДЕНТОМ «УКРІНФОРМУ».

— Отче, як Ви — звичайний хлопець, донеччинин у шостому поколінні — в часи вояжного атеїзму вирішили присягти своє життя служінню Богові і Церкві? Може, Ваші батьки були глибоко віруючими?

— Ні. У мене була «звичайна» радянська сім'я, радянська атмосфера вдома. Мати завідувала будинком культури. Батько — технар. Пізніше, коли я вже став на свою стезю, мама жартувала: «Я — служитель культури, а ти — служитель культу». Віра була, напевно, в душах і генах. Але назовні її не виносили.

— І що, навіть куті не варили?

— Кутя була, але це і все. І це — класичний приклад, як Бог кліче навіть із таких теренів, таких людей.

— А як Вас покликав? Був якийсь знак?

— Ні, я просто почув особистий потяг до всього, що стосувалось церкви, це почало мене дуже і дуже цікавити. Пригадую, у 1988 році вперше в СРСР відвідували Хрещення Русі. Вперше по телевізору я побачив священнослужителів. Це ще більше підсилило інтерес до релігії. Тоді у нас в сім'ї була гарна традиція: ми багато подорожували. Щороку їздили до Києва, Ленінграда, Москви. А в Москві щоразу відвідували Новодівочий цвинтар і діючий храм на ньому. Пам'ятаю, як ми сиділи неподалік цього храму у парку. Там я побачив хлопців, мабуть, семінаристів, бо були у підрясниках. Мама перехопила мій погляд і запитала: «Тобі це цікаво? То, може, і ти хотів би так?». Це був перший і останній випадок, коли ми з батьками говорили на цю тему.

— **I не відмовляли Вас?**

— Ні, я зі срібною медаллю закінчив школу і вступив до Донецького медінституту. Провчився там аж півтора коридору, як казала мама. І хоч до того марив хірургією, мав велику бібліотеку медичної літератури, раптово відчув шалену відразу до медицини. Я не міг навіть наблизитись до нашого навчального корпусу: розвертався, прогулював лекції і йшов до церкви. Так і зробив свій вибір. Пішов у деканат забрати документи. Там запитують: «Куди?».

— В семінарію (я був компсортом, старостою курсу).

— Ти собі не уявляєш, що робиш...

А через три роки викладачі нашого інституту прийшли до церкви, де я служив, охреститися...

Батькам я довго нічого не казав, та підійшов час сесії і мусив зізнатися. Це було для них справжньою трагедією. Але через якийсь час мама сказала, що фактично я приїхав їх до церкви і зізналась, що вже не уявляє мене в іншій якості.

— **Мабуть, це було найвище визнання?**

— Мабуть. Батьків уже два роки немає. А ці слова у пам'яті, наче тільки сказані.

— **Ви отримали свячення в Православній церкві Московського патріархату?**

— Так, мене було посвячено в 19 років з умовою подальшого теологічного навчання. Спочатку я закінчив Київську духовну семінарію, потім — Київську православну богословську академію та

Івано-Франківську теологічну академію.

— **А які шляхи Господні привели православного священика в унітство, до якого у Московського патріархату ставлення вкрай негативне?**

— Я шукав ідеальну церкву, де не буде поділів, не буде радикализму і ворожого ставлення до інших конфесій. Такою для мене стала Вселенська церква і як її гілка — УГКЦ. Я не ідеалізую мій новий дім. Але він відкритий для міжконфесійного діалогу, а ще — дуже європейсь-

не знав тебе, не знав твоєї історії і тиждень подивився телебачення, то став би такого ватою, що просто жах». Тому у мене, як у громадянина, одне запитання до влади: «Чому ми настільки програємо інформаційну війну?».

Я знаю, що технічно можливо припинити цей потік брехні, відрубити «вещані». Можна вздовж кордону встановити ретранслятори нашого телебачення.

— **I Ви вневіні, що наші правді повірють?**

— Десять не повірють, один

— Ну, що зробиш? Ніколи дорікнути в цьому Богові і на думці не було. Були дуже важкі моменти. Нестерпно було і морально, і фізично. Були навіть моменти, коли я просив Бога про смерть. Під час першого розстрілу я так злякався, що знерпітомнів. Коли прийшов до тями, перше, що почув, — сміх цих людей. А на другий день знову ведуть кудися із зав'язаними очима. Едине, що зрозумів: виводять надвір, — почув запах лісу, прілого листя. Ліпень у нас тоді був вологим. Значить, будуть розстрілювати. І почав просити Бога, щоб уже вбили і все.

— **Натомість Господь дав Вам силу пережити всі жахіття — і розстріли, і кому. Який тоді був у Вас показник цукру в крові?**

— Мені їх жаль, бо я знаю, що вони перебувають у такому ж стані, в якому був я.

— **Але це їх не вбиває...**

— Думаю, вбиває. Знаю зі свого особистого досвіду. Але в мене були якісь засади, був моральний стрижень, який, можливо, дав мені Господь. У них такого стрижня немає, вони не мають на що опертися. І насправді їхня ненависть їх вбиває. Тому зараз, як ніколи, розумію слова Матінки Божої із Фатімі: «Моліться за навернення Росії». Я вже казав і ще раз скажу: ми можемо перемогти цю війну без жодного пострілу, лише молитвою. Але, на жаль, мікробом ненависті заражені не тільки бойовики. Нешодавно на прохання волонтерів-психологів я спілкувався із нашими хлопця-

«Я ПРИМУШУВАВ СЕБЕ МОЛИТИСЯ ЗА ВОРОГІВ...»

кій і демократичний.

— **Найкращим прикладом міжконфесійного діалогу став Молитовний майдан у Донецьку, в якому Ви брали активну участь протягом тривалого часу...**

— Це був синтез міжконфесійної і водночас міжрелігійної ініціативи. Після першої смерті активіста у Донецьку представники УГКЦ, РКЦ і протестанти вирішили, що потрібно віливати на певні процеси, які вже вийшли з-під контролю і набирають жахаючих форм і змісту. Ми вирішили вийти зі своїм слідженням за межі церков, щоб продемонструвати позицію, протилежну тій, яка домінувала у натовпі, — позицію віруючих. Щовечора ми збиралися на своєму Молитовному майдані і під Державним прапором молилися за Україну.

— **Як це сприймалося?**

— Не раз нас вітали водії автобусів, які проїжджали мимо, траплялись, махали пропорцями з автівок. Шоправда, це було рідко, адже використання синьо-жовтої символіки у місті, де вимахували триколорами, було вкрай небезпечно.

— **Які ще конфесії приєдналися до Молитовного майдану?**

— Долучився особисто шейх Сайд Ісмагілов — муфтій Духовного управління мусульман України (*саме шейх Сайд виричув пізніше отця із полону — ред.*). Разом із ним приїхали його вірні. Згодом долучилися буддисти. Шейх мовчав арабською мовою. Він проказував молитву, наблизився до мене і звернувся: «Смерть бандеровцам!». А 4 липня я, як завжди, їхав на ранішню службу до своєї каплички. Зупинився біля супермаркету, щоб купити щось до чаю для прихожан. Поряд припаркувалася інша машина. З авто вийшли четверо в камуфляжі і балаклавах, посадили в мое ж авто, зав'язали очі, на обличчя — ганчірку з ефіром... До тими вже прийшов у кімнатці, де й пробув 12 діб.

— **Хто із Вами там був?**

— Нікого, був сам. Не знаю, погано це чи добре. Бо іноді сусід може впадати у такий розпач, що і тебе у нього затягне.

— **Як Ви розірністе свій полон і розстріли, що під час цього над вами здійснюють.**

— **Чи не вважаєте, що це було карою Божою за якісні гріхи?**

— Я часто розмовляю зі своїми парафіянами на подібні теми і часто їм повторював, що християнин — це людина, яка має наслідувати все те, що робив Ісус Христос, і пройти його шлях. Звичайно, не стовідсотково. Але якщо маленьку частинку. Все, що було у нього, маемо і ми: у нього були зрадники, є вони і в нас. Його переслідували за правду — нас так само. Його ні за що утискали, нас утискають...

— **Ви свою Голгофу, можна сказати, тричі проходили...**

— Залишились брат, племінник. Вони зараз живуть на українській території, що межує із зоною АТО. За 500 метрів від нашої хати стоять військові. Район дуже непрестижний — це місто Дзержинськ.

— **Російська пропаганда не поділила вас, як тисячі інших сімей?**

— Мій брат сказав: «Якби я

повірить. Нехай буде якось альтернатива. Якщо хочеться повірить, це спрацює як геометрична прогресія. А ми нічого не робимо і програємо.

— **Якщо можна, розкажіть, за яких обставин Ви потрапили у полон?**

— Вже можна, бо був момент, коли я не міг про це говорити. Три місяці мовчав, ховався від журналістів. І не тому, що ігнорую вас. Могли постраждати мої прихожани, про яких бойовики зналі і під час допитів називали їхні імена їхніми адресами. Коли вони звільнili, отримав СМС, що маю мовчати, бо ці люди у них у заручниках. Коли я вже знову, що мої парафіяни вийшли з окупованої території і перебувають у безпеці, тоді вже мав можливість розповісти.

— **З чого почалися переслідування?**

— Після Молитовного майдану, де ми щовечора під синьо-жовтими прапорами молилися за Україну, почалося стеження. На моїй машині червоною фарбою написали: «Смерть бандеровцам!». А 4 липня я, як завжди, їхав на ранішню службу до своєї каплички. Зупинився біля супермаркету, щоб купити щось до чаю для прихожан. Поряд припаркувалася інша машина. З авто вийшли четверо в камуфляжі і балаклавах, посадили в мое ж авто, зав'язали очі, на обличчя — ганчірку з ефіром... До тими вже прийшов у кімнатці, де й пробув 12 діб.

— **Хто із Вами там був?**

— Нікого, був сам. Не знаю, погано це чи добре. Бо іноді сусід може впадати у такий розпач, що і тебе у нього затягне.

— **Як Ви розірністе свій полон і розстріли, що під час цього над вами здійснюють?**

— **Чи не вважаєте, що це було карою Божою за якісні гріхи?**

— Я часто розмовляю зі своїми парафіянами на подібні теми і часто їм повторював, що християнин — це людина, яка має наслідувати все те, що робив Ісус Христос, і пройти його шлях. Звичайно, не стовідсотково. Але якщо маленьку частинку. Все, що було у нього, маемо і ми: у нього були зрадники, є вони і в нас. Його переслідували за правду — нас так само. Його ні за що утискали, нас утискають...

— **Ви свою Голгофу, можна сказати, тричі проходили...**

— Коли мене перевезли до Києва — 34 (*нормальний від 3 до 6 — ред.*) дні. Адже на третю добу перебування в полоні мене позбавили діабетичних ліків. Потім лікарі казали, що в такому стані можна прожити не більше 5 діб. Я протримався 10.

— **Ви були без свідомості?**

— Це було якесь марення — не марення. А на третю добу, коли я уже більш-менш почав усвідомлювати, що на свободі, мука не припинилася, бо настав інший стан: ненависть, страх і бажання помсти. Якщо порівняти з перебуванням у полоні, цей стан абсолютно не красий. Він позначався і на моєму фізіологічному рівні. Лікарі намагалися мене стабілізувати, а в них нічого не виходило, бо я наступні три доби не міг заснути, погри те, що приймав транквілізатори...

— **Такі почуття Вам не належать за саном?**

— Я розумію, але ми — християни і маємо бути і

Проте СБУ досі нічого не зробила. Я знаю, що навіть у Львові лише зараз ця служба почала цікавитись переселенцями. Тільки зараз, коли нас тут уже 10 тисяч. І можуть бути й сепаратисти. Навіть зараз можна визначити «своїх» і «чужих» на підконтрольній бойовикам території і адресно допомагати їм. Було б бажання, а воно, на жаль, відсутнє.

— Можливо, держава не може і віювати, і допомагати?

— Так, це важко. Але зоставити напризволяще людей, які залишаються її вірними, як мінімум, несправедливо.

— З якою проповідю Ви звернетесь до своїх прихожан, якщо вдастся повернутись на Донбас?

— Мабуть, нічого не буду казати. У мене є нестримне бажання обняти їх усіх і, може, навіть поплакати один в одного на плечі, відчуті, що ми разом. Оце — найголовніше. Цього словами не скажеш.

— Всі, хто приїжджає до Львова, приростають до нього серцем. Багато переселенців планують осісти тут назавжди. А Ви марите поверненням...

— Я уперше приїхав до Львова у 1996 році. Приїхав з комплексом донеччанина, бо ж навколо одні бандерівці. Але закохався у нього з першого погляду. Почуваюся тут дуже комфортно. Але тілом. А душа там. Парафія — моя сім'я. Ми разом будували такі стосунки: відзначали іменини одне одного, збиралися попити кави чи чаю, їздили на шашлики. Я — батько, а це — мої діти, хоч там є люди, відвід старші від мене. Мій телефон ніколи не виключається. Його номер є у кожного прихожанина. І всі знають, що я працюю в режимі швидкої допомоги. Навіть звідси.

— Я заздрю Вашим прихожанам...

— Вони зараз найбільше шкодують, що зникла наша спільнота. Раніше її існування здавалося логічним і сприймалося як належне. Зараз ця родина розійхалась по всій Україні. Для мене ця втрата найважча. Я не можу повернутись навіть на територію, підконтрольну Україні, бо май шлях відстежують. Регулярно отримую СМС із «привітаннями» від моїх «друзів»... Думав перенести парафію до Слов'янська, куди виїхала частина моєї пастви, чи до Краматорська, але боюся «засвітити» вірних.

— Тут у Вас прихожани виключно з числа переселенців, чи є львів'яни?

— Я живу при монастирі святого Альфонса. Він має у Львові три парафії. Шовчера руїмен дає всім священикам «рознайдку», кому де правити. Останні чотири дні, наприклад, я проводив реколекції у церкві Марії Сніжної (середмістя Львова — *ред.*). Де, можна сказати, моляться корінні львів'яни. А загалом, наших «східніків» серед прихожан небагато. У нас із ними недільні зустрічі, на які я отримав благословення від владики Возняка. Ми створили громадську організацію «Спільнота переселенців з Донбасу», щоб підтримувати, допомагати одне одному. Моя мрія — збудувати тут містечко для переселенців, які я бачив у Грузії.

— Чи вдалося вже зробити щось реальну?

— Потрошку починає викристалізовуватись спільнота. Її члени виступили з ідеєю

зробити для львів'ян донбаський вертеп. Серед переселенців є поет, який написав для цього чудовий сценарій зі специфічним колоритом, наприклад, сепаратисти — це бісентята.

— Де будете виступати?

— Обов'язково в центрі міста. Маємо кілька запрошень, зокрема, із монастиря. Ми зробили в центрі міста фотовиставку, показали львів'янам Донецьк український. Во місцеві люди, дізнавшись, що я — греко-католицький священик з Донецька, нерідко не можуть повірити, що там були такі церкви, що там взагалі було щось українське. Та було. Ще як було! Села й досі залишаються україномовними. В одному з таких я народився і виріс.

— А Ви не відчуваєте серед земляків, які приїхали сюди, озлобленості чи навіть ненависті до «бандерівців»?

— Я чув про такі речі, але вони переклюють тисячі історій абсолютно нормальних, адекватних людей. Тому мета нашої діяльності показати, що дещо інший менталітет «донецьких» не є перевоною до спілкування. Наші прихожани запропонували здати кров на львівській станції переливання. І цей проект хочемо назвати: «Ми з тобою однієї крові», як у Кілії, пам'ятаете? Мусимо довести львів'янам, що нас об'єднує значно більше, ніж роз'єднує. Тому треба працювати. У найближчій перспективі хочу просити у міста якийсь недобуд чи довгобуд, щоб зробити містечко для переселенців.

Але коли ти втрачаєш все, дуже важлива допомога добрих людей. Для прикладу, все, що є зараз на мені, — це допомога. Більшість переселенців — та ж ситуація. Психологи порівнюють утрату житла і майна із втратою близької людини. Це діє на рівні підсвідомості і вбиває, як куля.

Загалом, досвід Грузії у вирішенні проблем переселенців для нас надзвичайно доречний. У них для цього є міністерство, яке узгоджує рішення різних відомств і не допускає плутанини, що буває у нас. У них можна започатичи дорожню карту в цьому напрямку. Звичайно, її не треба сліпо переписувати. Але ж не треба й винаходити велосипед. Потрібна лише воля. Тому ми як громадська організація хочемо просити Президента, уряд і Верховну Раду створити аналогічне міністерство в Україні, щоб виробити єдину державну політику в цьому питанні і не давати спокою чиновникам. Адже переселенців уже більше ніж півмільйона. Є багато міжнародних структур, готових співпрацювати і фінансувати програми щодо допомоги переселенцям. Але немає механізму, держава не готова прийняти ці гроші, забезпечити прозорість їхнього витрачання. То ми будемо просити, стукати, рухати кого треба, нагадувати...

Від автора.
Після полуночі у отця Тихона відкрилася виразка, яку лікарям не вдається «затягнути». Його чекає складна операція. Погіршилися онкологічні маркери. Тож допоможемо цій світлій людині молитвою, яка, як відомо, і з дна моря витягає...

Нінель КІСІЛЕВСЬКА
м. Львів

з різдвяною літургією в сімферопольському храмі святих рівноапостольних князя Володимира і княгині Ольги Української православної церкви Київського патріархату зібрали близько півтори сотні людей. На святкові богослужіння пришли люди різного віку — від малого до великого. Багато чоловіків були одягнені у вишитанки. Жінки, слухаючи молитви, плакали. У храмі помолилися серед іншого і за єдність України й українську армію.

У КРИМУ ПОМОЛИЛИСЯ ЗА МИР І ЄДИНУ УКРАЇНУ

Різдвяна літургія в сімферопольському храмі святих рівноапостольних князя Володимира і княгині Ольги Української православної церкви Київського патріархату зібрали близько півтори сотні людей. На святкові богослужіння пришли люди різного віку — від малого до великого. Багато чоловіків були одягнені у вишитанки. Жінки, слухаючи молитви, плакали. У храмі помолилися серед іншого і за єдність України й українську армію.

«Тут хоч українську мову можна почути, — додає її супутниця. — Так на душі легко — тут усі свої».

За словами архієпископа Клиmentа, після анексії півострова кількість прихожан спочатку скоротилася, оскільки багато з них змушені були залишити Крим, а тепер знову зростає — багато кримчан переходить з храмів Московського патріархату в храми Київського.

«Сьогодні навіть із Севастополя приїжджають люди на літургію», — говорить архієпископ.

Разом з тим, кількість парафій Української православної церкви Київського патріархату в Криму продовжує скорочуватися. Тепер їх вже не 15, як було до анексії, а 9. Загроза закриття висить і над головним храмом у Сімферополі.

«Будівля Кримської єпархії Київського патріархату в Сімферополі перебуває в оренді, — говорить архієпископ Клиment. — При Україні орендна

плата була чисто символічною — 1 гривня на рік. Тепер кримська влада хоче брати з нас комерційну ціну. Узвітеть собі, скільки може коштувати оренда такої будівлі в центрі Сімферополі. Це дуже велика сума. У гривнях це було 600 тисяч на рік».

Тим часом, сьогодні храми Київського патріархату в Криму стали виконувати не лише релігійні функції. Відтоді, як на півострові почали один за одним знищувати центри української культури — школи, театри, громадські організації, друковані видання, для кримських українців ці церкви стали останнім оплотом українства.

«Сьогодні культурним центром для всіх українців Криму є саме церква Київського патріархату, — вважає владика Клиment. — Тут і недільна школа, дідіти чуваються українською мовою та літературою, тут і культурний центр, де люди просто можуть спілкуватися. Це той зв'язок з Україною, який в

Архієпископ Климент з першим цюгорічним номером «Кримської світлиці», надрукованим на принтері. Коли газета прорве інформаційний блокаду і зможе надходити до кримських читачів у звичному форматі, знає, напевне, лише Бог...
(Фото В. Качули)

ПАТРІАРХ ФІЛАРЕТ: «ЛЮДИ ЙДУТЬ ДО ПРАВДИ»

УПЦ МП, керуючись наказами з Москви, не допомагає українському війську відстоювати державу. Через таку її позицію люди масово переходять до Київського патріархату. Це й допоможе об'єднанню українських церков в єдину помісну церкву.

Таку думку висловив Предстоятель УПЦ КП, Святійший Патріарх Київський і всієї Русі-України Філарет після завершення молебні у Володимирському соборі за мир в Україні, відповідаючи на запитання кореспондента «Укрінформу».

«Ці тяжкі обставини, які переживають сьогодні Україна і церква, показують, хто є хто, хто з ким. Київський патріархат показує, що він з народом і робить все можливе для захисту своєї Батьківщини. А Московський патріархат в Україні — що він робить? Якщо й допомагають, то тільки деякі церкви. А в цілому церква мовчить. Чому вона мовчить? А тому, що її не дозволяють допомагати нашій армії», — зазначив Філарет.

За його словами, УПЦ МП молиться за мир взагалі, а Україні «не всякий мир потребний, а справедливий мир, мир у свободі». І тому народ бачить, що керівництво (УПЦ МП) веде церкву не туди, куди треба, і тому виходить з цієї церкви. А вони кричат, що ми їх захоплюємо. Не ми їх захоплюємо, а люди йдуть, тому що вони (УПЦ МП — *ред.*)

закликають підтримувати Путіна, а нашу владу називають «київською хунтою». Люди бачать, де правда, а де неправда, і йдуть до правди, а від неправди відходять», — переконаний Патріарх. Він наголосив, що об'єднання українських церков в одну об'єднану буде. «Ми не знаємо, коли це станеться, але в тому, що Бог приведе нас всіх до єдності, не сумніваємося», — сказав Філарет.

* * *

Патріарх Київський і всієї Русі-України УПЦ Київського патріархату Філарет розповів, що однією з головних проблем віруючих в анексованому Криму є громадянство. Філарет закликав кримчан не відмовлятися від українського громадянства. Про це він сказав в інтерв'ю ZN.UA.

«Там дуже багато проблем. Перша спільна проблема — громадянин якої країни ви? Іх (жителів Криму — *ред.*) змушують примати російське громадянство. Наші священики і віруючі не хотять бути громадянами Росії. Як їм бути? Триматися. Тому що якщо відмовитеся від своєї держави, то ви вже не громадянин України, і наше втручання сприятиметься як агресія», — сказав Патріарх УПЦ Київського патріархату. Тому, за його словами, дуже важливо, щоб якомога більше людей у Криму зберегли українське громадянство, як би важко це не було. (У минулому номері «КС» у статті «Лікнеп для Порошенка» йшлося про нюанси «кримсько-українського» громадянства — *ред.*).

Патріарх Київський і всієї Русі-України УПЦ Київського патріархату Філарет розповів, що однією з головних проблем віруючих в анексованому Криму є громадянство. Про це він сказав в інтерв'ю ZN.UA.

УКРАЇНСЬКИЙ СІМФЕРОПОЛЬ

**НАШЕ МІСЦЕ В ІСТОРІЇ
МІСТА НАД САЛГИРОМ**

(Закінчення. Поч. у № 51-52, 2014 р., № 1-2)

У зв'язку з приєднанням до України Сімферополь переживав розквіт. Населення міста в 1959 р. нараховувало 187,6 тис. а в 1970 — вже 249,053 тис. чоловік. У місті відбулися помітні зміни. Так, вирішено було відкрити український театр. Для цього 1955 року сюди були відрядженій Київський пересувний музично-драматичний театр з тим, щоб він влаштувався у місті і став стаціонарним. Спочатку він не мав своєї будівлі, потім йому виділили будівлю клубу МВС на вулиці Менделєєва (тут зараз знаходитьться Кримсько-татарський театр). У процесі реконструкції центру міста було вирішено спорудити модерну будівлю і розмістити там саме Український театр. Нова будівля театру була побудована 1977 р. за проектом архітекторів С. Амзметдинової, В. Юдіна та інженера Е. Бикова у сімферопольському середмісті за адресою: пр. Кірова, 17. На час відкриття це була найкраща і найсучасніша театральна сцена в УРСР.

Також після приєднання до України виникла ідея переименування одного з найстаріших кінотеатрів міста на честь Т. Шевченка. Перша частина будівлі кінотеатру була побудована ще 1904 р. підприємцем Л. Сухомлиновим, який заснував перший у Криму ілюзіон «Баян». У 1954 р. із переходом Кримської республіки до складу УРСР кінотеатру було присвоєно ім'я Т. Г. Шевченка (у кінотеатрі перебувало поетичне ім'я Т. Г. Шевченка). Будівля кінотеатру є пам'яткою архітектури, яка входить до переліку пам'яток культурної спадщини України. Втім, наразі напис із назвою «Кінотеатр імені Тараса Шевченка» ліквідовано.

З'явилися у Сімферополі об'єкти, названі ім'ям іншого класика української літератури, — І. Франка. Це — бульвар у центрі міста, а згодом і Кримська республіканська універсальна наукова бібліотека імені Івана Франка на вул. Набережна, 29 А. В 1998 р. до 215-річчя міста на бульварі Франка письменнику було встановлено скромний пам'ятник.

У 1950-х рр. у Сімферополі також з'явився готель «Україна» по вул. О. Невського, 7. Нещодавно реконструйований, він є одним із найкомфортніших готельних комплексів столиці Криму.

Навіть побіжний аналіз міської топоніміки Сімферополя свідчить, що у назвах вулиць і площ тут досі домінують безлікі радянські назви, пов'язані з армією, професіями чи радянськими діячами. Назв, пов'язаних з материковою Україною, деськілька: Дніпропетровський провулок, Полтавська вулиця і провулок, вулиці Київська та Запорізька.

Напередодні розвалу СРСР у 1989 р. в Криму мешкали 2 430 500 осіб, 25,8 % з них — українці. Після здобуття Україною Незалежності 24 серпня 1991 р. невдовзі над Сімферополем здійнявся український Державний прапор. Здійнилося те, що плачували ше за початок ХХ ст. діячі українського державницького руху — сателіт України де-факто — Крим — став її частиною де-юре як автоном-

Різдвяна хода у Сімферополі. 2012 р.

на республіка. При цьому російська спільнота зовсім не оцінила факт того, що Україна, порушуючи власну Конституцію, пішла на надання автономії Криму. У свідомості багатьох кримчан запанував міф про так звану «українську окупацию». Зауважимо, що за всю історію входження України до Росії остання не допускала навіть думки про надання українцям автономії хоча б на найменшому ступені.

У Сімферополі за переписом 2001 р. мешкали 343 644 особи, з них — 76 147 українців, що становило 21,3% населення міста. Чим же жило місцеве українство у Сімферополі?

Духовним центром свідомого українства Сімферополя стала Кримська епархія УПЦ КП, яку було засновано 1996 р. Її становлення відбувалось у непростих умовах, насамперед, через передеджене ставлення до УПЦ КП представників влади та проросійських організацій. Та, не зважаючи на тиск, вона розвивалася, відкривалися нові парафії. Цього ж року Патріарх освятив кафедральний собор святих Володимира і Ольги (будівлю передано в оренду епархії на 50 років, колишній Будинок офіцерів). Першим керівником епархії став єпископ Антоній (Махота). Він отримав титул «Сімферопольський і Кримський». Єпископ Климент (Кущ) став керувати епархією в 2000 році.

Патріарх Філарет благословив початок будівництва військової церкви на честь святого великомученика Климента Римського у місті Севастополі на запрошення командувача Військово-Морських Сил України адмірала І. Тенюха 2006 р., а також взяв участь у святкових заходах, присвячених річниці заснування Військово-Морських Сил України. Наразі цей храм разом з базою вже відібрано окупантами, а пам'ятний знак на честь річниці ВМС України знищено.

Сьогодні епархії в «окупованому» Україною Криму було таким. Кількість парафій в епархії — 40, та через брак священиків повноцінно функціонували не більше 15. Місцева влада практично не надавала землю для будівництва храмів. Загалом епархія мала в розпорядженні 9 приміщені, пристосованих для молитов (2 з них — на території Севастополя), 2 приміщення орендувалися. З 1992 року було збудовано 3 типові храми, на стадії будівництва було ще 3. В епархії

функціонує 1 монастир, проте йому офіційно землю так і не надали. Працювали 4 недільні школи, відділення 3 православні місії та 1 братство.

Проведене 2008 р. Центром Разумкова соціологічне дослідження свідчить, що 11% мешканців півострова є вірянами Української православної церкви Київського патріархату.

На ближчий до Сімферополя український Храм Преображення Господнього діяв у с. Переяславському Сімферопольського району. Наразі цей храм забрали представники Московського патріархату.

У Криму діяли такі українські громадські організації:

Кримський центр ділового та культурного співробітництва

центра «Український Дім», Наукове товариство імені Тараса Шевченка, Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка, громадська організація «Українська громада Криму». Діяє також Дитячий фольклорний ансамбль «Світлиця» під керівництвом І. Михалевської.

Практично єдиною україномовною газетою нашої громади у Криму є і залишається «Кримська світлиця» у Сімферополі.

Донедавна одним з головних стовпів українського Сімферополя була Сімферопольська українська гімназія. Це — україномовний навчальний заклад, заснований у вересні 1997 р. у Сімферополі, в якому вся робота була побудована на засадах українознавства та спрямована на розвиток і саморозвиток дитини, її подальшу реалізацію в соціумі. Гімназія приймала на конкурсній основі здібних та обдарованих дітей з Сімферополя та навколо-

ніх сіл, у ній навчалося понад 800 учнів. Ініціаторкою відкриття гімназії стала директорка сімферопольської школи № 21 Лариса Михайлівна Барзут — член Конгресу українських націоналістів. Вона провела всю важку роботу з організації гімназії. Спочатку гімназія існувала у колишньому приміщенні німецької кірхи. Коли кірху повернули собі віряни, довелося тутисти в кількох приміщеннях. Це тривало, доки Президент України Л. Кучма не погодив продаж одного з південнобережніх палаців, щоб збудувати на ті кошти гімназію. Від початку створення гімназії її директоркою була Наталія Іванівна Руденко. Сімферопольська українська гімназія тісно співпрацювала з Науково-дослідним інститутом українознавства, Українським гуманітарним ліцеєм Київського національного університету імені Т. Г. Шевченка, Науково-природничим ліцеєм міста Києва, Економічним ліцеєм міста Києва, Львівською гуманітарною гімназією з поглибленим вивченням українознавства та англійської мови. У гімназії були у великій пошані герої історії українського народу, українське слово, українська книга, українська пісня. В січні 2012 р. у Сімферополі з ініціативи Н. І. Руденко відбулася перша Різдвяна хода звіздарів, а в гімназії було створено музей Різдвяної зірки. У 2006 р. школа увійшла у сотню найкращих шкіл України. Так було донедавна, доки окупанти не порушили питання про русифікацію гімназії та не додали звільнені Н. І. Руденко.

Короткий екскурс в історію свідчить, що як за часів Радянської імперії та СРСР, так і в умовах «окупованого» Україною Криму українська громада, яка змальовувалася гнобителюкою російського народу в Криму, становить собою певного роду діаспору. Розташовані тут українські військові частини мали «куортний» характер. Лави ж міліції та СБУ були наповнені проросійськими симпатиками. Продовження угоди про перебування Чорноморського флоту та військових частин РФ у Криму фактично узаконили приховану окупацію Криму. Ніхто не заважав проросійським силам контролювати Крим, тоді як безпечувала всім його Україна. Проте і цього було мало — путінському режиму, і він перейшов від прихованої окупації до публічної.

Отже, мало прийняти закон про окуповані території, необхідно вкладати ресурси в українське життя Криму, регулярно і цілеспрямовано займатися ним. Так, як займаються угорці своєю меншиною на Закарпатті, яка все частіше заявляє про необхідність надання її автономії. Необхідно відстояти українські пам'ятні місця. Відстояти свою гідність. Історія показала, що Крим, хто б його не заселяв, є економічним та територіальним сателітом України. Тож історичні процеси так чи інакше приведуть до повернення рівноваги у регіоні, і півострові, а з ним і дорогий нам Сімферополь повернуться у тій чи іншій формі до української держави.

За матеріалами статті
Івана ПАРНІКОЗІ
«Український Сімферополь»
crimeanua.wix.com/main

«ПУТИН НОСИТЬ ЦИНІЧНУ МАСКУ...»

Росію треба змусити виконати Мінські домовленості. Про це заявив Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк, виступаючи в Німецькому товаристві зовнішньої політики в рамках офіційного візиту до Берліна, — повідомляє прес-служба Кабміну.

Він наголосив, що санкції проти Російської Федерації «відіграють надзвичайно важливу роль»: «У нас на порядку денного було лише два шляхи. Перший — військова відповідь, але не переконаний, що хтось хотів би мати Третю світову війну. Ми прагнули уникнути ескалації цього конфлікту і його військового вирішення. Тож інший шлях, який був і є на порядку денному, — запровадити фінансові санкції».

«Ідея санкцій — повернути Росію до переговорів. І Росія повинна заплатити ціну, адже вона вчинила міжнародний злочин», — сказав А. Яценюк.

Він зазначив, що часто чує про необхідність знайти шляхи, як «зберегти обличчя»

президентов. Путіну: «Звучить добре, якщо є обличчя. Але якщо на обличчі маска, цинічна маска — це важко зробити».

А. Яценюк підкреслив, що спільні дії ЄС та США «вже зробили багато, аби Росія стала більш «гнучкою»: «Переконаний, що санкції також проклали шлях до Мінських домовленостей».

Він зазначив, що Мінські домовленості — це на сьогодні єдині домовленості з Росією, «і вони є базою для подальшої дескалації ситуації в Україні».

Gazeta.ua

«КЛЮЧ ДО ЗНЯТТЯ САНКЦІЙ — КРИМ»

Захід готовий відмовитися від антиросійських санкцій у разі повернення Москвою Україні Криму. Про це в четвер заявила журналісткам канцлер Німеччини Ангела Меркель.

«Застосування санкцій має певні причини. Санкції можна зняти лише тоді, коли зникає їхня причина, а причина — це анексія Криму», — сказала Меркель.

Крім того, за словами глави німецького уряду, умовою зняття санкцій повинно стати неухильне виконання всіх пунктів Мінських домовленостей.

«Я вже все сказала: необхідно, аби були виконані всі пункти Мінських домовленостей. Тоді можна говорити про зняття санкцій», — зазначила канцлер. Саме ці домовленості вона вважає «ключем до розв'язання ситуації».

Меркель помітила прогрес у дотриманні режиму припинення вогню, уточнивши, що він «крихкий» і найближчим часом «ситуація може змінитися».

Під час перемовин, що відбулися в Берліні між Ангелою Меркель і Прем'єр-міністром України Арсенієм Яценюком, який перебував там із двохденним офіційним візитом, сторони обговорили політичну та економічну ситуацію в Україні. Канцлер позитивно

Фото В. Качули

ХРЕЩЕННЯ ГОСПОДНЄ

19 січня, за церковним календарем християн східного обряду, — свято Хрестення Господнього або ж як ще його називають — Богоявлення Господа. У народній традиції за ним закріпилися назви — Водохреща, Водохреще, Йордан.

Ще напередодні Водохреща (18 січня) християни святкують Голодну кутю або другий Святий Вечір (Йорданський Вечір). Цього дня біля церков святять воду. Нею окроплюють хати, господарські приміщення, пасіку, подвір'я, город, криницю; у містах — квартири. Крейдою мають на одвірках хрестики, а паперові хрестики-витинанки приклеюють на віконних шибках. Уесь день практикуючи християни нічого не їдять, строго постять. Як і перед Різдвом (на Святий Вечір), сідають вечеряти, коли вже згасне вечірня зоря. На вечерю подають виключно пісні страви — смажену рибу, вареники з капустою, картоплю, гречані млинці на олії, кутю та узвар.

У деяких етнографічних регіонах України після вечері діти «проганяли» кутю. Сутність звичаю така — малечь вибігала з хати, розмахувала палицями і вигукувала: «Тікай, кутя, із покуття!». Дівчата неодмінно ходили щедрувати.

Наступного дня (тобто — 19 січня) опівночі та зранку у церквах відбувається урочисте богослужіння з водоосвяченням. Цю свячену воду люди споживають ще до того, як приступити до трапези. Нею також окроплюють помешкання. Водосвята з опусканням хреста, зануренням у воду, купанням відбувається як на річках та озерах, ставках. Участь у дійстві очохе беруть і старші, і діти.

Зі Святого Письма про Хрестення Господа довідуюмося: коли Іван Хреститель пропові-

дував на берегах Йордану і хрестив людей, Ісусові Христові виповнилося тридцять років. Він також прийшов з Назарету на річку Йордан, щоб хреститися від нього. Іван же вважав себе негідним хрестити Ісуса і сказав: «Мені потрібно хреститися від Тебе». Та Ісус відповів, що Іван має Його охрестити, виконуючи Закон Божий і показуючи приклад людям. Тоді Іван, званий ще Предтеча, охрестив Ісуса.

Після Хрестення, коли Спаситель виходив з води, раптом розкрився Небо й Іван побачив Духа Святого у вигляді білого голуба, який опустився на Ісуса, а з Неба донісся Голос Бога Отця: «Це є Син мій возлюблений, в якому мое благовільніння».

Свято Хрестення Господнього називають Богоявленням тому, що під час самого хрестення Бог об'явив себе людям і дав зrozуміти, що Він є Пресвята Трійця — Бог Отець промовив з Неба, Син Божий хрестився у Йордані, а Дух Святий зійшов з Неба у вигляді білого голуба. Під час хрестення люди вперше могли побачити, що в особі Ісуса Христа співживут Людина і Бог.

Слід сказати: поєднання трьох сил в одну є в різних релігійних віруваннях, і саме вони дають життя. Однак у християнстві це проявляється якнайяскравіше.

Цього дня вітається: Христос Хрещається! У ріці Йордан!

ТАРАС ЛЕХМАН, журналіст

На фото: Водохреща 2014 року, архієпископ Сімферопольський і Кримський Климент (УПЦ КП) окроплює прихожан щойно освяченою водою біля храму св. Володимира і Ольги у Сімферополі. Віримо, що відбудеться свято цього року!

ГАЗЕТИ «БУКОВИНА» — 130 ЛІТ!

Наш позаштатний дописувач з Чернівців краєзнавець Степан Карако не лише привітав «Світлицю» з днем народження, але надіслав матеріал про ювілей газети «Буковина», який наступного дня після «Світличних» газетних іменин виповнилося аж 130 років! Пропонуємо увазі читачів його допис про газету-ювілярку з іншого краю нашої України.

У приміщенні редакції газети «Буковина» відбулося відкриття музею часопису — з нагоди 130-річчя виходу першого числа газети. Перший примірник видання вийшов 1 січня 1885 року.

Відкрив музей головний редактор газети Анатолій Ісак. Приміщення було освячено.

Розповідає головний редактор газети «Буковина» Анатолій Ісак. «Це була перша україномовна газета у нашому краї на той час. Газету ініціювала група передових русинів, які об'єдналися у товариство «Руська бесіда» і запросили редактувати газету Юрія Федьковича. «Буковина» виходила до 1918 року. Навіть була напівофіційним органом української влади у листопаді 1918 року, коли відбулося Буковинське віче. Але у перші дні румунської окупації газету закрили».

Музей, який відкрито у фойє на другому поверсі редакції, повернув нас у далеке минуле. Тут можна побачити не тільки підшивки старих газет різного періоду, але і друкарську машинку австрійської доби, телефони, радянські факси, перший редакційний комп'ютер та гуч-

популярність за її роботу в історичних розвідках та просвітницькій роботі.

За 130 років газету неодноразово закривали, але приходила інша влада і газета знову виходила, навіть щоденно.

Тут зібралось багато гостей — на самперед шанувальників цього поважного видання у нашому місті та області. Прийшли колеги-журналісти, яких скликала професійна солідарність, й усі ті, хто дописував до видання, хто за допомогою газети вирішував насущні проблеми, хто, врешті, є прости ми читачами «Буковини» і десятки років передплічаче її. Присутні тепло говорили про газету та пригадували навіть

кумедні історії, які траплялись у редакції видання та з її журналістами.

Історична довідка

Газета «Буковина» виходила в Чернівцях: у 1885-1892 — двічі на місяць; 1892-1895 — раз на тиждень; 1896-1898 — щоденно; 1898-1910 — тричі на тиждень; 1910-1912 — не виходила; 1913-1914 — тричі на тиждень під назвою

«Нова Буковина»; 1915-1917 — раз на тиждень, виходила у Відні, 1918 — у Чернівцях.

У 1915-1918 роках редакція перебувала у Відні, на Шварценшпанієргассе, 15, з травня 1918 р. — знов у Чернівцях, на вулиці Петровича, 2. Ціна за номер була 10, потім 20 гелерів. У 1895-1909 роках раз на тиждень виходив літературно-науковий додаток «Неділя» і два збірники «Зерна». Редактували газету: Юрій Федькович (1885-1887), Павло Кирчів (1888), Сильвестр Дацкевич (1888-1894), Осип Маковец (1895-1897), Лев Турбацький (1897-1898), Лев Когут (1898), Ярослав Веселовський, Остап Луцький, Омелян Попович, Василь Шурат, В. Федорович, Е. Шушковський, М. Спікул

та інші. Видавець — «Собор (потім Союз) українських послів на Буковині».

«Буковина» відіграла важливу роль у піднесенні національно-культурної свідомості буковинців, утверджені ідеї соборності України та її державності, виступала проти румунських, зокрема, клерикальних асиміляторів, містила багато цінних матеріалів з історії Буковини і збройної боротьби за Українську державу.

Серед інших письменників у газеті друкувалися Борис Грінченко, Леся Українка. Були опубліковані її вірші «Квіти» (28 березня 1891 р.), «Писатели-руси на Буковині» (14, 16, 19 квітня 1900 р.).

Степан Карако, краєзнавець

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА ПРОГОЛОСИЛА 2015 РІК РОКОМ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА

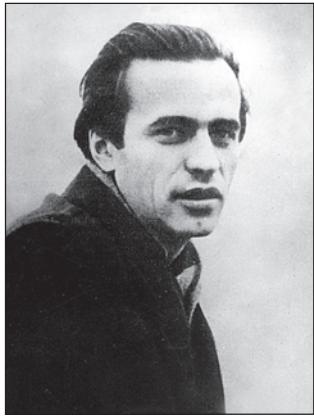
*«Коли мечами злоба небо крає
І крушить твою вроду вікову,
Я тоді з твоїм ім'ям вмираю
І в твоєму імені живу!»*

Василь Симоненко

8 січня минуло 80 років від дня народження поета, журналіста, одного з найяскравіших представників «шістдесятництва» — Василя Симоненка.

Василь Симоненко — автор тонких гуманістичних поезій, більшість з яких була видана посмертно, після півтора десятиліття замовування офіційною радянською цензурою. Патріотичні вірші і сатиричні твори на подвійну правду радянської дійсності («Некролог кукурудзяному качанові», «Злодій», «Суд», «Балада про зайшого чоловіка») набули популярності у самвидаві, який надихав українських дисидентів у їхньому протистоянні з тоталітарним режисом. Моральний максималізм, поєднаний з надзвичайно раціональним сприй-

mincult.km.gov.ua

«Часто я самотній, ніби Крузо...»

Василь Симоненко залишився молодим назавжди, попри біг невблаганного часу. Доля відлила йому лише 28 років. Кають, що він передчував ранню смерть. Зрештою, це й не дивно. Адже справжні завжди передбачають свою долю. Василь Симоненко у день свого 20-річчя написав вірша, в якому зовсім не жартома сказав про смерть у тридцять:

*Не докорю ніколи і ні кому,
Хіба на себе інколи позлось,
Що в двадцять літ
в моєму серці втома,
Що в тридцять смерті
в очі подивлюсь.*

Та для поета важить не ранній відхід. Його бентежить зовсім інше, — щоб життя спалахнуло яскраво, а не сумово тіло. Про цю поетову безкомпромісність, «вічну бентежність» знали його побратими. Загалом, здавалося, що у біографії поета не було «білих плям». Народився Василь Симоненко 8 січня 1935 року в селі Бійцях Лубенського району, що на Полтавщині. Після закінчення факультету журналістики Київського державного університету імені Тараса Шевченка (1952–1957) почав працювати у пресі. Літ-працівник відділу культури газети «Черкаська правда», з 1960 року — завідувач відділу пропаганди й агітації «Молоді Черкащини», а після її закриття (1.04.1963) — власкор «Робітничої газети». У літку 1962 року журналіста жорстоко побили у приміщенні транспортної міліції залиничної станції імені Тараса Шевченка у Смілі. Приводом був ніби випадковий конфлікт, але сталося це після того, як учасники Клубу творчої молоді «Сучасник» Алла Горська, Лесь Танюк, Василь Симоненко відкрили місце поховання жертв тоталітаризму у Биківні й заявили про це до Київської міськради. 13 грудня 1963 року, після трьох місяців перебування у лікарні, Василь Симоненко помер. Розмірковуючи над долею поета, Євген Сверстюк доходить висновку: «На відміну від колег, які йшли від «юнацького максималізму» до плавного конформізму, Симоненко йшов від псевдоідейного «максималізму» до сурового морально-го максималізму, який вчить говорити правду на повені голос, чого б це не коштувало». Чи почувався вільним? Напевно, що так, якщо врахувати внутрішню свободу. Але жити все одно доводилося у супільнстві, де кожен або приловчився жити за його правилами, або мусив випасті з «обойми». Напевно, почувався самотнім: «Часто я самот-

ДУХОВНІ ОСТРОВИ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА

«Василь Симоненко абсолютно доступний за формою кожній грамотній людині і глибоко хвилюючий змістом. Він постійно говорить про те, що тривожить людей, про що вони говорять, але — без тієї громадської висоти, ясності розуму і пристрасті слова, — такими словами відгукнувся про творчість поета «шістдесятника» Євген Сверстюк. — Кожен його вірш нагадуватиме нам і тим, що будуть після нас, елементарні речі, без яких не можна змістово жити». Василь Симоненко належав до найбільш знакових і знаних представників явища, що увійшло в історію як «шістдесятництво». Прикметним є той факт, що в еміграційний період своєї діяльності видавництво «Смолоскіп» носило ім'я Василя Симоненка. З того часу «Смолоскіп» імені Василя Симоненка надрукував багато книжок у США, перебрався в Україну і продовжив діяльність вже за часів Незалежності України. От тільки боротьба поета за право називатися людиною триває й досі.

ній, ніби Крузо, виглядає з-за обрію кораблів». Спілчанські колеги розводили руками: «Але ж ми всі так пишемо... лише якийсь процент правді... ми мусимо... такі обставини... треба якось протягувати хоч щось... життя триває... не всім же вмірати чи сідати до в'язниці... а влада ж ця — назавжди...». Чому ж тоді Василь Симоненко став вищим від тимчасових зручностей? Чому не став підстіпувати тим «трубадурам», які вже прийняли умови гри і виправдовували свій конформізм тим, «що всі так роблять»?

«Над дивом появі Василя Симоненка задумувалися всі. Адже то правда, що одночасно з ним навчалася в університеті дюжина поетів, які понаписували вірші в десять разів більше за нього, — розмірковує Євген Сверстюк. — І не він один номер у віці до тридцяти. І майже всі писали про Україну, а дехто писав і вправніше. Де ж він відірвався від них і як він піднявся над ними?».

«На тебе також камеру відкрили», — сівдичив Іван Світличний 10 років після смерті Симоненка. А поетів-розвесників його в камеру не брали... Але це пояснення лише з одного боку. На Симоненка як автора збірки «Тиша і грім» також не відкривали б камери... Отже, феномен Симоненка спалахнув в останні дні роки його життя. Тоді він став «окаянним», що «день і ніч плаче на розпуттях велелюдних» (Шевченко). Саме тоді, згадує Євген Сверстюк, він сам його розшукав. Прагнув «увійти в перше коло, де був вищий рівень вимогливості».

«Ти знаєш, що ти — людина...»
Саме в цей період відчутия жаги життя, правди і краси неймовірно загострилися. Поет відчував: «Завтра тебе не буде». Тому треба поспішати жити. І Симоненко прагнув найвищої висоти. Кожним порушенням душі він заперечував сірість буття, підфарбовану догідливими пристосуваннями «на злобу дня». Він категорично не сприймав будь-якого натяку на фальш, неправду, словесну облуду. «Він знат народу його побуту як селянський син, — пише Євген Сверстюк у статті «Симоненко — ідея». — Але він дивився на життя не як «представник», а як людина, як син дивиться на безпрадні матір. Він піднявся до верхніх щаблів сучасної культури й умів бачити колгоспників на тлі космічного віку — весь діапазон країноситет життя і «парафоксів доби»: «Цілую руки, що крутили жорна у переддень космічної доби». Глибоке розуміння Симоненком значен-

ня свого кореня, постійне відчуття сили, що йде від рідної землі, відчуття радості й гіркоти обов'язку перед рідним народом — все це було в нього таке елементарно сильне, як і слова: «Я без тебе нічого не значу, ніби птиця без крил». Симоненкові вірили, бо ще у студентські роки він визначив своє кредо: «За ваші дешеві лаври не продав я совість і честь». А ще — нагадував зрозумілу й водночас мудру істину — «Ти знаєш, що ти — людина?». Однокурсник Симоненка Микола Кіпоренок згадував, що останні два роки ніби «прорвали Василій поетичний став». Він міг на одному подиху написати вірша чи то біля мам'ятника князя Володимира, чи в Шевченківському сквері, а то й просто на лекції. Він, звісно, шукав можливості публікуватися, але зробити це було не так просто. Студенти ходили по редакціях, пропонуючи свої вірші, але скрізь їх частували «гарбузом». Тоді ж Симоненко зробив гіркий висновок: «Без протекції ні єєди, ні туди». І, як завжди, поет лишався надзвичайно

го» колгоспного життя. Та й чи міг Симоненко бути іншим, якщо у селян не було навіть паспортів, а сам він приїхав до університету подавати документи з довідкою із сільради. І лише коли селянський хлопець став студентом університету, йому виписали паспорт. Біль, приниження, образа за селян, які, по суті, були кріпаками, вилилися у жагучі слова-протест: «Де вони, ті вгодувані й сірі, недорівнівати демагоги й брехуни, що в'язи скрутили дядьковій вірі, пробираючись у крилі...».

Василь Стус писав про лірику Симоненка як «гірку й труднорадісну»: він переважно пише про оскаржену любов. Для нього матір — свята, так само, як і рідна Вкраїна. Матір любив, як свята Мадонну, ніби спокутуючи провину перед усіма вкраїнськими матерями: «Мадонно мого часу! Над тобою палають німбі мухи і скорбот...». Звідси, із синівського почуття любові до матері, випросталася його любов до України. І це почуття було таким

однокурсник Ілля Бердник. Юність обіцяла так багато, усім вірювалося, що попереду чекає щасливе та творче життя. Але доля на ім'я «розподіл» кинула вчораших однокурсників у бурхливі хвилі житейського моря. Василь Симоненко, пройшовши практику у газеті «Черкаська правда», збирався жити й працювати в Шевченковому краї. Ілля Бердник відвідав Симоненка у Черкасах, де він жив із дружиною, сином і матір'ю. Не все складалося так, як планувалося. Були негаразди у сім'ї. Робота у провінційній газеті вбивала будь-які творчі поривання. З листа до Анатолія Перепаді: «Агов, Толю! Я живісінький. Нудота жахлива...». З листа до Євгена Дударя: «Доброго здоров'я, Євген! Не писав тобі нічого, бо жодної новини не мав за пазухою. Не маю такої і тепер. Живеться нудно, пишеться мляво, думається ліниво... Дома в мене зовсім тихо. Немов перед грозою. Газета обридла до неможливості...». У листі до Івана Світличного просив дізнатися про умову вступу до аспіранту-

ри Інституту літератури. Прагнув чогось більшого — спілкування з однодумцями, щоденної творчої праці.

*Ради тебе перли в душі сію,
Ради тебе мислю і творю,
Хай мовчать Америки й Росії,*

Хай я з тобою говорю, — ці слова вже стали хрестоматійними, їх цитували, але критика удавала, ніби їх не існує. «Як довго боялися осцильного слів», — писав Іван Дзюба, — а вони є і будуть, вони вічні, бо в них — право бути собою... А суть проста і незаперечна, як біблійна істини: «Маю я святе синівське право з матір'ю побути на смоті». І нічого більше. Чи менше. А без цього синівського права — що добре може бути в світі? Кого ж ми боялися (і боямося) — образити визнанням цього права? Права кожного народу бути собою?».

Євген Сверстюк пригадує вечір у Черкаському педінституті. Виступ Василя Симоненка був найцікавішим, найяскравішим, хоча виступав він разом із Миколою Вінграповим. Його захоплено слухали, йому аплодували. Раптом хтось прислав записку, можливо, як присукає Сверстюк, щоб налякати поета: «Яку це Ви самостійну Україну маєте на увазі, коли пишете — «Хай мовчать Америки й Росії...», «Маю я святе синівське право з матір'ю побути на самоті». І нічого більше. Чи менше. А без цього синівського права — що добре може бути в світі? Кого ж ми боялися (і боямося) — образити визнанням цього права? Права кожного народу бути собою?».

«І в цьому, — зазначав Євген Сверстюк, — його лаконічна і по-справжньому народна простота і мудрість. Поетові вірили, бо він був правдивим не лише у літературі, а, перш за все, — у повсякденному житті». Саме «у глибокому розумінні Симоненком значення свого кореня, постійному відчутия сил, що йде від рідної землі» (за Сверстюком), криється сила любові й таланту поета:

*Я без тебе нічого не значу,
Ніби птиця без крил...*

Нехрестоматійний

Василь Симоненко

Часто літераторів так нещадно «захоплюють», що вже не під силу відрізняти справжню поезію від підробки. Українські письменники страждали, насамперед, від нещадної цензури, яка краяла їхні твори вдовж і впоперек. «Вибрани твори» поета, що побачили світ у «Смолоскіпі», дарують радість спілкування зі справжнім, а не цензурюваним Симоненком. Ми ніби заново відкриємо для себе незнану людину зі своїми слабостями, сумнівами, особистими переживаннями. А повертають читачам незхрестоматійного Симоненка спогади однокурсників і друзів. «Василь Симоненко... У цьому ясночолому, буйночубому хлопцеві з поглядом то замріяним, то гнівним було спайдіти щось високе, соколине, успадковане від народного світогляду, народної пісні, краси рідного краю... Василь був в усюму красиво, чистою людиною, правдолюбцем («Хай брехня твоє слово не вигне»), безкомпромісним до лицемірів, ніцих і убогих духом підлабузників («Я не прислужував ніколи і нікому»), — згадував

«Знову розцвів «академік» Шамота, — згадував Станіслав Тельнюк, — його статтю в «Комунасті України» усі сприйняли як повернення до ждановщини... Нарешті, вустами Шамоти було сказано «остаточне» слово про Василя Симоненка. Його закрили, заборонили, його ім'я викреслили з української радицької літератури... На багато літ». Та не судилося розчинитися в імлі небуття поетові, який, «напнувши вітрила мрій», виглядав нових Колумбів і Магелланів. І на голос Симоненка, «найбільшого шістдесятника з шістдесятників» (за словами Василя Стуса), поспішала молодим, засвітившися зорею з високого вкраїнського неба:

*Корабі! Шикунтесь до походу!
Мрійництво! Жаго моя! Живи!
В океані рідного народу
Відкривай духовні острови!*

**Наталія ОСІПЧУК,
письменниця, член НСПУ**

* * *

ВІЧНИЙ ЛИСТ ВІД ОДНОКУРСНИКА

Є від цих вседержавних мало не двотижневих новорічних «канікул» хоч якась користь — з'являється трохи часу на те, до чого вічно не допнешся у будні. Перебираючи у ці «подаровані» дні свої журналистські архіви, натрапив на листа від колишнього однокурсника по Київському університету Сергія Дзюби. Подивився на дату — лист пролежав на дні якоїсь затертої папки майже двадцять два роки! Послухаємо голос із минулого століття?

«Добрий день, Віктор! А чому б не спробувати видрукувати у твоїй газеті живого класика, дуже талановиту людину — поета Миколу Кост'овича Холодного? Донедавна він взагалі не друкувався в Україні і в колишньому СРСР (з політичних, зрозуміло, мотивів), хоч друкувався у США, Канаді, Франції, Італії, Німеччині. Лауреат престижної премії Ватикану. Його найвідоміша закордонна збірка — «Крик з могили» — видрукувана у видавництві «Молоскин». Зара виходить, наречі, збірка Миколи Холодного в Україні, його прийняли у Спілку письменників. А твори друкуються практично в усіх провідних українських виданнях, російській «Літературній газеті» (Микола Кост'ович і сам перекладає українські твори російських письменників і друкує їх в Україні). То чому б не надрукувати в «Кримському комсомольці» невеличку добірку його віршів з короткою ерзкою (все, що треба там повідомити, я описав).

Я з дружиною відпочиваю в Євпаторії, у Центральному військовому санаторії (з 11 травня до 3 червня), але це так повідомлюю, між іншим, не хочу відривати тебе від справ. Працюю у Чернігівській пресі та власкором «Молоді України» по Чернігівській області. Дружина, як і раніше, в «молодіжці» завідділом. Цей місяць я «Молоді України», мабуть, не бачитиму — в кiosках лише російськомовні газети...

Сергій Дзюба, 11.05.1993.

1993-й рік! Я тоді вже років шість чи сім працював у кримській «молодіжці», куди потрапив за розподілом після університету. Газета ця була, звичайно, прогресивніша, розкітша порівняно з партійними рупорами, але щоб у російськомовному виданні в Криму — та укра-

їнські вірші? Та ще й такі! Та ще й у той час, коли Біловезької пущі Крим разом з Україною, прагнули реваншу, готовчи на півострові промосковський референдум і президентські «мешковські» вибори!?

Тож холодно прийняв Крим українського поета Миколу Холодного. Я тоді, напевне, відклав

листа до кращих часів... — і знайшов аж тепер, в окупації. Якби натрапив раніше — звичайно ж, відразу видрукував би у «Світлиці», до якої передішов «штатно» у 1998-му. Але сталося саме так.

До свого листа Сергій доклав кілька машинописних аркушів (пожовкі тепер від часу) з віршами Миколи Холодного. Читаєш їх сьогодні — і ніби й не пролетіло цих 22 років, упродовж яких так і не побільшало в Криму українського слова, духу, державності. Та й в самій Україні, як писав Холодний, — «є українців більш, ніж треба, а Україні-то нема». Може, лише тепер захевріла надія...

Миколи Холодного не стало у 2006

році, помер за якихось дивних обставин. «Весною 2006 року в Острі на Чернігівщині у власному помешканні було до смерті закатовано сина України, поета-«шістдесятника» Миколу Холодного, — пише одне з Інтернет-видань. — Миколині сусіди чули вночі крики і звуки боротьби з його квартири. З тієї ночі Микола Холодний не з'являвся на людях. Двері у його квартирі зламала міліція. Точна дата смерті поета невідома. Прокуратура мовчала, слідство не велися. Офіційний висновок традиційний, коли влада приховує свої злочини: «Помер від серцевої недостатності». Пройшло п'ять років, а відкриття карної справи досі немає. Поет-сатирик Холодний не влаштовував будь-яку владу...».

«Нелегко жилося Миколі Холодному і в незалежній Україні. Хоч і прийняли до Спілки письменників України, хоч і висували на здобуття Шевченківської премії... Знайшлось чи-

він дітей зачинив. А за числами числа. Аж це полуноч' дного чорна птиця повисла над обійттям у нього. Людським голосом запитала: — Чи ви тути живі ще? Куля відповідь засвистала — впала птиця на попелище. А на тім попелищі рушницю опустив чоловік. Він застрілену птицю до дітей приволік. Наказав їм її зварити. На вечерю запросив півсела. А на ранок почули діти, що то мати їхня була. 1963

* * *

Ми вам робили революцію, в війну звільнюли від ярма. А ви розвели проституцію біля державного керма. Навколо міста ростуть лісами — до комунізму ідемо. Тим часом податі ті самі, в тюрмі тій самій сидимо. Є мова піль, озер і неба — та ходить мова та німа. Є українців більш, ніж треба, а Україні-то нема. 1966

УКРАЇНА

Люблена-перелюблена, синочками гвалтovaná, багнетом приголублена — хто вона, що вона? Пожежами закосичена, в Сибіру замурована, обдерта, як осичина, — хто вона, що вона? Вивчена до ниточки, крізь догми профільтрована, тихенька, наче літечко, — хто вона, що вона? Ворогом від ворога звільнена-врятована дорого, ой дорого — хто вона, що вона? Так що ж мовчите, герострати? Можливо, ви скажете, хто вона, ота, що в заклечаний хаті руками своїх закатовані? Маскуйтесь в сяючий морок — вона вас і звідти дістане, і вами підрубаний сволок упоперек горла вам стане! 1960

БАЛАДА ПРО ЧОРНУ ПТИЦЮ

Трупи клав на вози тридцять третій рочок. Хоч бері та й гризи комсомольський значок. Жінка кинула чоловіка — і торби на горба. Подаруй їй, владико, колосочки з герба. Чоловік збожеволів і пожежу вчинив. До собачої будки

Ти сьогодні знову повернулася у мої надії і діла. Серця мого, розуму торкнулася, пісні мої крила віддала. Пошук праці був для нас роботою, мішанин цвірін'яків горобцем. Але трон, покритий позолотою, став уже звичайненським стільцем. Сурмачі, награвши в Артєці, до нових примірюються сурм. Їхали туристи до фортеці, та ніхто не мчав на її штурм. Продають настій м'яти-руті із підвілів київських бояр. А до мене в снах приходять Крути, Маківка, Батурин, Бабин Яр... І лякає думка, нібі страта, що не все зробив я, що почав. Вірних однодумців Герострата на шляху немало зустрічав. Доля усміхнулася нам нова, та ішле далеко до звитяги. Леніни у масці Іванова знову в наш залазять паротяг. 1987

УКРАЇНІ

ти сьогодні знову повернулася у мої надії і діла. Серця мого, розуму торкнулася, пісні мої крила віддала. Пошук праці був для нас роботою, мішанин цвірін'яків горобцем. Але трон, покритий позолотою, став уже звичайненським стільцем. Сурмачі, награвши в Артєці, до нових примірюються сурм. Їхали туристи до фортеці, та ніхто не мчав на її штурм. Продають настій м'яти-руті із підвілів київських бояр. А до мене в снах приходять Крути, Маківка, Батурин, Бабин Яр... І лякає думка, нібі страта, що не все зробив я, що почав. Вірних однодумців Герострата на шляху немало зустрічав. Доля усміхнулася нам нова, та ішле далеко до звитяги. Леніни у масці Іванова знову в наш залазять паротяг. 1987

ти сьогодні знову повернулася у мої надії і діла. Серця мого, розуму торкнулася, пісні мої крила віддала. Пошук праці був для нас роботою, мішанин цвірін'яків горобцем. Але трон, покритий позолотою, став уже звичайненським стільцем. Сурмачі, награвши в Артєці, до нових примірюються сурм. Їхали туристи до фортеці, та ніхто не мчав на її штурм. Продають настій м'яти-руті із підвілів київських бояр. А до мене в снах приходять Крути, Маківка, Батурин, Бабин Яр... І лякає думка, нібі страта, що не все зробив я, що почав. Вірних однодумців Герострата на шляху немало зустрічав. Доля усміхнулася нам нова, та ішле далеко до звитяги. Леніни у масці Іванова знову в наш залазять паротяг. 1987

ти сьогодні знову повернулася у мої надії і діла. Серця мого, розуму торкнулася, пісні мої крила віддала. Пошук праці був для нас роботою, мішанин цвірін'яків горобцем. Але трон, покритий позолотою, став уже звичайненським стільцем. Сурмачі, награвши в Артєці, до нових примірюються сурм. Їхали туристи до фортеці, та ніхто не мчав на її штурм. Продають настій м'яти-руті із підвілів київських бояр. А до мене в снах приходять Крути, Маківка, Батурин, Бабин Яр... І лякає думка, нібі страта, що не все зробив я, що почав. Вірних однодумців Герострата на шляху немало зустрічав. Доля усміхнулася нам нова, та ішле далеко до звитяги. Леніни у масці Іванова знову в наш залазять паротяг. 1987

ти сьогодні знову повернулася у мої надії і діла. Серця мого, розуму торкнулася, пісні мої крила віддала. Пошук праці був для нас роботою, мішанин цвірін'яків горобцем. Але трон, покритий позолотою, став уже звичайненським стільцем. Сурмачі, награвши в Артєці, до нових примірюються сурм. Їхали туристи до фортеці, та ніхто не мчав на її штурм. Продають настій м'яти-руті із підвілів київських бояр. А до мене в снах приходять Крути, Маківка, Батурин, Бабин Яр... І лякає думка, нібі страта, що не все зробив я, що почав. Вірних однодумців Герострата на шляху немало зустрічав. Доля усміхнулася нам нова, та ішле далеко до звитяги. Леніни у масці Іванова знову в наш залазять паротяг. 1987

ти сьогодні знову повернулася у мої надії і діла. Серця мого, розуму торкнулася, пісні мої крила віддала. Пошук праці був для нас роботою, мішанин цвірін'яків горобцем. Але трон, покритий позолотою, став уже звичайненським стільцем. Сурмачі, награвши в Артєці, до нових примірюються сурм. Їхали туристи до фортеці, та ніхто не мчав на її штурм. Продають настій м'яти-руті із підвілів київських бояр. А до мене в снах приходять Крути, Маківка, Батурин, Бабин Яр... І лякає думка, нібі страта, що не все зробив я, що почав. Вірних однодумців Герострата на шляху немало зустрічав. Доля усміхнулася нам нова, та ішле далеко до звитяги. Леніни у масці Іванова знову в наш залазять паротяг. 1987

ти сьогодні знову повернулася у мої надії і діла. Серця мого, розуму торкнулася, пісні мої крила віддала. Пошук праці був для нас роботою, мішанин цвірін'яків горобцем. Але трон, покритий позолотою, став уже звичайненським стільцем. Сурмачі, награвши в Артєці, до нових примірюються сурм. Їхали туристи до фортеці, та ніхто не мчав на її штурм. Продають настій м'яти-руті із підвілів київських бояр. А до мене в снах приходять Крути, Маківка, Батурин, Бабин Яр... І лякає думка, нібі страта, що не все зробив я, що почав. Вірних однодумців Герострата на шляху немало зустрічав. Доля усміхнулася нам нова, та ішле далеко до звитяги. Леніни у масці Іванова знову в наш залазять паротяг. 1987

ти сьогодні знову повернулася у мої надії і діла. Серця мого, розуму торкнулася, пісні мої крила віддала. Пошук праці був для нас роботою, мішанин цвірін'яків горобцем. Але трон, покритий позолотою, став уже звичайненським стільцем. Сурмачі, награвши в Артєці, до нових примірюються сурм. Їхали туристи до фортеці, та ніхто не мчав на її штурм. Продають настій м'яти-руті із підвілів київських бояр. А до мене в снах приходять Крути, Маківка, Батурин, Бабин Яр... І лякає думка, нібі страта, що не все зробив я, що почав. Вірних однодумців Герострата на шляху немало зустрічав. Доля усміхнулася нам нова, та ішле далеко до звитяги. Леніни у масці Іванова знову в наш залазять паротяг. 1987

ти сьогодні знову повернулася у мої надії і діла. Серця мого, розуму торкнулася, пісні мої крила віддала. Пошук праці був для нас роботою, мішанин цвірін'яків горобцем. Але трон, покритий позолотою, став уже звичайненським стільцем. Сурмачі, награвши в Артєці, до нових примірюються сурм. Їхали туристи до фортеці, та ніхто не мчав на її штурм. Продають настій м'яти-руті із підвілів київських бояр. А до мене в снах приходять Крути, Маківка, Батурин, Бабин Яр... І лякає думка, нібі страта, що не все зробив я, що почав. Вірних однодумців Герострата на шляху немало зустрічав. Доля усміхнулася нам нова, та ішле далеко до звитяги. Леніни у масці Іванова знову в наш залазять паротяг. 1987

ти сьогодні знову повернулася у мої надії і діла. Серця мого, розуму торкнулася, пісні мої крила віддала. Пошук праці був для нас роботою, мішанин цвірін'яків горобцем. Але трон, покритий позолотою, став уже звичайненським стільцем. Сурмачі, награвши в Артєці, до нових примірюються сурм. Їхали туристи до фортеці, та ніхто не мчав на її штурм. Продають настій м'яти-руті із підвілів київських бояр. А до мене в снах приходять Крути, Маківка, Батурин, Бабин Яр... І лякає думка, нібі страта, що не все зробив я, що почав. Вірних однодумців Герострата на шляху немало зустрічав. Доля усміхнулася нам нова, та ішле далеко до звитяги. Леніни у масці Іванова знову в наш залазять паротяг. 1987

ти сьогодні знову повернулася у мої надії і діла. Серця мого, розуму торкнулася, пісні мої крила віддала. Пошук праці був для нас роб

ДІТИ СПОВНЕНИ ТУРБОТИ

Дива ще таки зустрічаються, бо людська доброта не має меж. У цьому переконалася вчителька спеціалізованої школи № 8 м. Червонограда Ніна Дмитрівна Осьмірко і допомогла повірити в дива іншим.

Події на ході України не залишають байдужими нікого з нас. Хочеться, щоб швидше припинився цей жах війни і всі люди повернулися до рідних домівок, нарешті прийшли мир і спокій. Але, на жаль, бойові дії тривають. Наши співівчизники повертаються з пекла виснажени-

ми, скаліченими морально і фізично, ще й, буває, без копійки у кишенні...

Саме про одного з таких бійців, свого земляка, учасника АТО Віталія Зорянку, мешканця с. Антонівка Володимирецького району Рівненської області, Ніна Осьмірко випадково дізналася від його батька під час короткої зустрічі на одній із залізничних станцій Рівненщини.

— Сумна батькова розповідь про долю сина глибоко зворушила мене, — говорить Ніна Осьмірко. — Віталій Зорянка зазнав важких пора-

нень, потребує лікування. А грошей на дорогої ліки в сім'ї обмаль. Та ще й діточки-школярки підростають. Як тільки повернулася в Червоноград, то про почуте насамперед розповіла своїм учням з 8-Б класу (у них я — класний керівник), їхнім батькам, іншим школярам, колегам-педагогам, сусідам. Ніхто не залишився байдужим! Моя колишня колега Тамара Новікова принесла багато чоловічого одягу. Мама учениці Поліни Шеремет поділилася одягом для дівчинки. Допомогли вчителі Галина

Зінченко та Марія Совгар, мої сусіди. Діти і дорослі зібрали 1100 гривень для бійця. Можливо, це й незначна сума, як на коштовні ліки, але вона є широю пожертвою, передусім, дитячих сердець.

Крім того, восьмикласник Маркіян Лехман передав два подарунки солонощів. Шестикласник Юрій Гриб власноруч виготовив браслети. Свої сувеніри передали Владислав Звірко, Віталій Фетісов (його тато свого часу пройшов службу в Афганістані), Данило Рубаха, Остап Стародуб та багато інших школярів.

Днями в актовій залі Антонівської середньої школи Ніна Осьмірко вручила зібрані червоноградськими учнями подарунки дітям Віталія Зорянки, а також Олександра Баранюка і Валерія Гуйала. І вони шойно повернулися із зони АТО. Сім'я Віталія Зорянки було передано одяг та грошову допомогу. Солонощі отримали й діти місцевої школи (з етичних міркувань не називаємо прізвища), які мають онкозахворювання.

...Ось так і потоваришували діти зі Львівщини і Полісся.

Тарас ЛЕХМАН,
журналіст

м. Червоноград

З Новим роком, зі святым Різдвом вітаю «Світлицю», «Джерельце» і усіх читачів! Зичу всім щастя, миру, світлих днів — і з любов'ю дарую свою вірші.

Валентина КОСТЕНЬОВА,
учителька
м. Сімферополь

РІЗДВЯНІ ПОЕЗІЇ

РАДІСТЬ

Зоря вечірня зійшла
Над Божим світом,
пресвятая,
З собою Радість принесла —
Сам Бог про неї сповіщає.
Радіють Небо і Земля,
Спасителя свого вітають.
Ця радість душу звеселя,
Славімо Матір Й Немовля.
Христос народився!

Славімо Його!
Славімо єдиного
Божого Сина.
Христос народився!

Славімо Його! —
Небесне знамення
і провидіння.
Славімо! Славімо! Славімо!
У кожній оселі
і в кожній душі,
В любові та мирі живімо —
Хай Радість зорею сіє Землі.
07.01.2014

ЗОРЯ

У небі зірка незвичайна
Над світом нині засяла,
Неначе вранішня зоря,
По небу тихо-тихо йшла.
І пастушки зачудувались:
Щось незвичайне

в світі сталося,
Зоря горіла і світилась,
І ось над яслими спинилася.
І розійшлися небеса —
Святії Ангели спустились
І возхваляли Немовля,
І Сина Божого, Христа.
До Нього йшли,
щоб поклонитись
Царю Небесному Й Землі,

Несли дари надчасові —
Людського роду
Він Спаситель!

07.01.2014

В ДЕНЬ СВЯТОГО РІЗДВА

Перебувайте у ширій молитві
В день святого Різдва,
Білим ангелом чистим
Ця молитва до Бога злата.
І розкриті долоні серця,
І уста усміхнулись

в цей час,
Бо відчули Його милосердя,
Сам Господь поспішає

до нас.

Ясна зірка горіла, як сонце,
Над вертепом

спинилась вона —

Це Дитя народилось

Господнє,

Ісус Йому дали ім'я.
Золото, смиру і ладан
Мудреці у дари принесли,
І поклони віddавши Дитяті,
Світлим шляхом

додому пішли.

Ангели співали,
славили Дитя,
Чудо повідали зірка небеса.
Всі славімо, люди,

нашого Христа,

Радуйся, Маріє,
й Богонемовля!

10.01.2014

У ЄВПАТОРІЇ ПРОВЕЛИ ПЕРЕДРІЗДВЯНІ РЕКОЛЕКЦІЇ

4 січня на греко-католицькій парафії Покрови Пресвятої Богородиці в Євпаторії завершилися передріздвяні реколекції. Okрім духовних наук, у житті місцевої громади відбулася ще одна важлива подія: напередодні вдалося на певний час продовжити оренду приміщення, в якому відправляються Богослужіння. Парафіяні зібралися на віднову духу в каплиці напередодні Різдвяних свят і раділи, що знову матимуть можливість молитися в власному храмі.

На запрошення протоієрея Богдана Костецького, декана Кримського, настоятеля Покровського храму УГКЦ в Євпаторії, реколекції проводив місіонер о. Кшиштоф Бузіковський (OMI) настоятель монастиря монахів облатів у Криму.

«Мир у світі через мир в сім'ї» — гасло, яке стало основною темою реколекцій. Парафіяни охоче брали участь у науках, відкриваючи свої серця та приступаючи до тайнства Показання. Духовні науки, молитва та прикладання до мощів блаженного Петра Вергуня знов об'єднали парафіяльну спільноту після тривожних подій у Криму в місцю родину, центром якої є Господь.

На закінчення місяця парох подякував реколектантові за проголошення Добрі Новини. «Нехай Святий Дух діє в наших серцях. Нехай Він і надалі дає зростання засіяному в наших серцях зерну Слова Божого. Нехай Пресвята Діва Марія, Заступниця небесна, покровителька нашої парафії, допомагає нам дозрівати у світлі Слова Божого Євангелія Любові», — підсумував отець Богдан.

<http://news.ugcc.ua>

Три спектаклі — зимову казку «Снігові чоловічки і Сонечко», історію народження Христа за мотивами твору французького письменника Жуля Суперв'єля та «Український вертеп», майстерно зіграни за народними текстами артистом Володимиром Альшиним, — об'єднала святкова програма «Новорічна програма в театрі ляльок».

Вона розпочалася 23 грудня минулого року і завершилася 12 січня цьогоріч прем'єрою дивовижної історії про двох маленьких Сніговичків, які в Новорічну ніч потрапляли в різні комедійні ситуації, навіть позбулися своїх яскравих червоних носиків із морквиночок. Це був благородний з іншого боку вчинок, який врятував

ЯК СНІГОВИКИ СОНЦЕ ШУКАЛИ НОВОРІЧНО-РІЗДВЯНУ КАЗКА В КРИМСЬКОМУ АКАДЕМІЧНОМУ ТЕАТРІЛЯЛЬОК

від голodu в зимовому лісі Зайчика, і як вдячність від нього вони отримали в подарунок нові білі носики зі снігу, як і повинно бути в іншому замороженому стані.

Сніговики допомогли Дідові Морозу запалити вогнища гірлянд на святкові ялинці, не боялися заметлі і просили Сонечко не приходити в ліс, адже тільки так вони зможуть довше повеселитися навколо зеленої красуні. Та коли побачили, як з нетерпінням його чекає Білокуча, бо всі соснові шишки і жолуді засипані снігом, як холодно в барлозі Ведмедику і тримтіть від морозу Зайчик, вирушають за моря і гори в пошуку Сонечка. По дорозі йм зустрічається мудра Ворона, яка все на світі знає. Вона перелетить високо гору і добереться до Сонечка. Інакше звірі та птахи могли б замерзнути в лісі і сам ліс також загинув би.

Над засніженими деревами викочується жовте, як м'ячик, Сонечко. Навколо теплішає і, немов за казкою про дванадцять місяців, серед зими розцвітають підсніжники. Новорічне диво відбулося!

Дітвора із залу для глядачів за артистами з Сонцем у руках переміщується у

фойє театру. Там чарівне дійство триває. На лісовій галівині поряд з казковим будиночком в очікуванні приходу Року Кози влаштовують різні забави і конкурси три зимові красуні — Снігуронька, Завірюха і Хурделица. А допомагає їм у цьому Добрій Молодець.

Під іншим керівництвом учасники двох команд з числа юнців глядачів прикрашають срібні ялинки на галівині кульками, збирають у відерця сніжки та бурульки, складають із частинок вітальні пірігі Дідові Морозу. На підмогу їм приходить Кізонька. І піріг виходить на славу: високим, солодким, з підругм'яненим бочком. А коли діти звалили Дідуся Морозу ще й ваянки, всі дружно і весело закружляли, як сніжинки, у танку. Ніякий сніговий їм тепер не страшний!

Чудова стенографічна ідея і музичне оформлення, вищуканість режисерських рішень виконуючого обов'язки художнього керівника театру, заслуженого працівника культури АРК Павла Чорного, яскраві декорації головного художника, заслуженого художника АРК, лауреата Премії Криму Людмили Рестенко та оживлені артистами ляльки з оригінальним пластичним малюнком кожної ролі захопили маленьких глядачів і дорослих. Здавалося, що події у виставі відбуваються не десь далеко, а нині, тут і цієї міті. Головне — вірити в себе, а в дорозі завжди допоможуть винахідливість, добре серце і сміливість. Мрії здійснюються, а дива трапляються навіть там, де ми їх не чекаємо! З Новим роком!

Валентина НАСТИНА

ВЕЛИКА ПЕРЕМОГА МАЛЕНЬКОЇ УКРАЇНКИ З КРИМУ

У новому році – нові перемоги й нові досягнення. Перші дні 2015-го осяяла звітка про успіхи, якій принесла нашій країні талановита піаністка з анексованого Криму. Дев'ятирічна Христина Михайличенко, яка після так званого референдуму з родиною переїхала до Київської області, здобула перемогу в Міжнародному конкурсі піаністів у Голландії.

Христина розповіла сайту «Крим.Реалії», що не хвилювалася, беручи участь у конкурсі, тому що вчителі завжди налаштовують на бойовий дух, і грала із задоволенням. Також вона подякувала

своїм викладачам.

Юна піаністка розуміє причину переїзду своєї сім'ї з анексованого Криму на материкову частину України:

– Ми переїхали після референдуму, бо там вже було не

наше життя, як раніше. Ми вважаємо себе українцями й не хочемо жити в чужій країні, хочемо жити у своїй країні. Нам там було неприємно перебувати і тому вирішили зробити такий величезний крок у нове життя.

Христина зізналася, що дуже сумує за бабусю і дідусем, з якими не бачилася вже 5 місяців, за друзями, сусідами, однокласниками, з якими грава. «Хотілося б, щоб все це не відбулося. Ось так, за одну ніч. Ми взагалі не збиралися переїжджати. Хотілося, щоб Крим став Україною», – сказала вона.

Обдарована дитина з Сімферополя згадує українську гімназію в Сімферополі, де вчилася, і з гіркотою – як батьки дітей голосували за переход навчання на російську мову: «Я ніколи не вважала себе кримчанкою, ми вва-

жали себе українцями. Ми живемо в Україні й наша рідна мова українська».

Говорячи про свою любов до музики, Христина також поділилася своїми уявленнями про світ:

– Для музики мови немає, музика впливає на людину, і може щось змінитися. Задяки музичі люди можуть стати якоюсь мірою добрішими...

Мама юного дарування – Наталя Михайліченко – зізналася, як непросто було переїжджати сім'ю з трьома дітьми і починати все з чистого аркуша. Їхня сім'я переїхала в Ірпінь, а дочку-піаністку влаштували в навчальний заклад у Києві – в Спеціалізовану музичну школу ім. Лисенка при Національній музичній академії ім. П. Чайковського в клас професора, засłużеної артистки

України Наталії Толпиго.

Розповідаючи про нещодавню перемогу Христини у конкурсі, пані Наталя зауважила, що участь у ньому стала можливою завдяки допомозі небайдужих людей, а також згадує, як стукотіло серце дочки в момент, коли оголосували її ім'я – як участника від України:

– Для нас Крим завжди був, є і буде Україною. Завжди казали, що ми з Криму, але українці. Віримо, що Крим знову колись стане Україною.

дітей-переселенців зі сходу України та Криму.

Крім того, на цей рік також заплановано, що Христина разом з іншими обдарованими дітьми – вимушеними переселенцями з Криму і Донбасу – представлять Україну в Європарламенті та європейському представництві Дитячого фонду ООН (UNICEF).

1900 року тридцятирічний художник Іван Труш уперше приїхав зі Львова до Києва. Тут він за дорученням Наукового товариства імені Тараса Шевченка мав написати портрети історика Володимира Антоновича, фольклориста Павла Житецького, композитора Миколи Лисенка, письменників Івана Нечуя-Левицького, Олександра Кониського, Бориса Грінченка, Лесі Українки... Щоправда, портрети двох останніх він написав з власної ініціативи. У книзі-альбомі «Леся Українка. Життя і творчість у документах, фотографіях, ілюстраціях», виданій 1979 року у Київському видавництві «Радянська школа», на сторінці 121 є портрет Лесі Українки. Під ним – підпис: худ. Іван Труш. Олія. 1900. Поруч – фотопортрет самого художника – ще зовсім молодого, з вусами і борідкою, в костюмі, з білим «метеликом» на грудях. Можливо, тоді в Києві, малюючи портрет Лесі, Іван Труш уперше й почув від неї розповідь про Крим, про Ялту, Південний берег, море, де письменниця тривалий час перебувала на лікуванні.

– Пане Іване, а чи не хотілося б вам побувати у Криму? Там ви знайшли б для своїх картин непогані пейзажі, – сказала Лариса Петровіна. – Які там чудові краєвиди, не згірші, скажу вам, ніж у ваших Карпатах...

– Так, Карпати мені дуже рідні, і я не знаю, чи зможу після їхньої величини, після їхньої зелені полюбити руді, випалені сонцем кримські скелі вулканічного походження...

– Але ж, пане Іване, уявіть собі побіля тих скель, продутих вітрами, блакитну морську широчину, таку маніливу і безкрайню, обласкану сонцем... Для художника – то справжня майстерня, яку дарує сама природа...

– Що ж, пані Лесю, ви маєте працю. Подумаю, зважу на вашу пораду... І, напевно, близьчим часом пойду та й Аriadні Михайлівні, доноці вашого дядька Михаїла Драгоманова, буде про що розповісти...

Десь така чи, можливо, подібна могла відбутися розмова художника Івана Труша і письменниці Лесі Українки 1900 року в Києві. А уже 1901 року Іван Труш уперше приїхав до Криму. Ялта, Алупка, Сімеїз... Ось ті місця, котрі художник обрав для своїх етюдов.

Одного осіннього дня в дорожньому плащі, з етюдником через плече, гірською стежкою, що звивалася поміж вічнозелених струнких кипарисів і розлогих кущів зеленолистого лавру, прошкував з Алупки до Сімеїзу молодий чоловік. З виду це був художник, бо хто ж іще, крім художника, міг нести свого етюдника, котрого весь час, під рвучким вітром, що налітав з моря, доводилося притримувати, аби він не стукнувся об стовбур

Іван Труш

дерева чи об кам'яний виступ скелі. Дорога від Алупки до Сімеїзу недалека, близько трьох верст, але день для мандрівки до мальовничої скелі «Діва» був не найліпшим.

Вниз над урвищем сьогодні не синіло, а сіріло море. Воно котило пініяви хвилі-баранці й ударило ними об прибережні скелі, грізно шуміло, немов застерігало близько до нього сьогодні не підходить. Там, у тому боці, де сіріло море, відкривалася широчінні аж до самісінського горизонту, скільки можна було сягнути оку. А з цього, протилежного від моря, — сірою стіною здіймалися крем'яністі гори. Здавалося, вони

кинського помешкання, художник добряче був стомлений, але заряджений енергією творити, малювати кримські пейзажі. Попивши гарячого чаю, він сів до столу, аби написати чергового листа з кримського селища Алупка своїй нареченій Аriadні Драгоманові про враження від подорожі до скелі «Діва», про інші відвідини визначних місць кримського Південнобережжя. Він розповість їй про Ялту, «город, який для нього «шілком не інтересний – опереточний». Багато «опереточності» побачив він і у «Воронцовському паркові, і в берегах моря в Алупці» – «поважний вид бачив» він у Криму доперша сего дня на Сімеїзі. «Місце це віддалене від Алупки на три версти,

невдоволений підсумком зробленого, хоч мав усі можливості для більш плідної роботи... «Подорож на Крим – то перша неудача, яку я переживаю в житті; тим більше вона болюча для мене, що тепер мав я усіякі средства до диспозиції... З яких 20 до 25 зачатих етюдові не докінчив і, мабуть, і завтра не докінчу жодного. Остається мені лише лихого матеріалу на дві-три картини. Треба буде на той рік добре устроїтись, щоби відбити собі і сей рік. Від довшого часу тут доші і доші з малими перервами, а коли погода, то відбувається така скора переміна світла і тіні, що нема що й зчинати малювати...».

Однака згодом, коли кримські задуми вдалося втілити у полотна,

року у Львові), був саме кримський пейзаж, який митець відтворював за старим етюдом з натури. Море, прибережні скелі, силуети струнких кипарисів – все це присутнє в його кримських пейзажах.

Етюд «Південний пейзаж з горами» І. Труша написав на околицях Алупки. Цей пейзаж нагадує одну з найвеличніших вершин кримських гір Ай-Петрі. Тож і не дивно, що саме вона захопила творчу уяву художника. Ця картина І. Труша зпоміж інших багатьох картин художників, для яких природа Криму була джерелом натхнення, вміщена в чудовому живописному альбомі «Кримський пейзаж», виданому в кіївському видавництві «Мистецтво» 1990 року.

У цьому «Південному пейзажі з горами», як уже зазначалося, віддається Ай-Петрі – одна з найвідоміших і найвеличніших вершин кримських гір, яка, ніби казковий велет, здіймається в небесну голубінь. Червоняста, вся засмагла від південнобережного сонця, вона дивиться вниз, на селище Алупку, і ніби промовляє: «Як добре, що я виросла сама тут, на краю рідної землі!».

А ген внизу простягається синя далечіні моря, котра на горизонті зливается з небесною синню. І вже не відрізни, де на картині море, а де небо. А біля підніжжя гори притулилося деревце, більш схоже на кучерявий кущ. Дивується, як могло воно вирости на цьому камінні, де набирається вологи для життя і цвіту?

Неподалік гори звивається стежина, якою туристи приходять сюди помилуватися кримськими краєвидами. Отже, десь тут незримо присутні люди. Обіч дороги – невеличкі блакитні озерця води: мабуть, в ущелинах розтанув сніг і збіг ручаями сюди, в низини. Тут, де є трохи води, й трава зеленіє, а подалі від скель – вона поруділа від сонця й спеки. І ніде ані затінку, ані тіні. Тільки стоїть гола гора, уся пропечена південним кримським сонцем, продути морськими вітрами, порізана глибокими зморшками-борознами, які утворилися від стрімких потоків води, під час дощів і танення снігів.

Стоїть гора Ай-Петрі на межі рідної землі, як воїн на чатах, захищаючи її своїми кам'яними грудьми від холодних зальотних вітряв. Стоїть незрушуно, велично, гордо.

Така вона є. Такою її побачив і майстерно відтворив на полотні талановитий український художник-

I. Труш. «Кримський пейзаж»

художник, якою туристи приходять сюди помилуватися кримськими краєвидами. Отже, десь тут незримо присутні люди. Обіч дороги – невеличкі блакитні озерця води: мабуть, в ущелинах розтанув сніг і збіг ручаями сюди, в низини. Тут, де є трохи води, й трава зеленіє, а подалі від скель – вона поруділа від сонця й спеки. І ніде ані затінку, ані тіні. Тільки стоїть гола гора, уся пропечена південним кримським сонцем, продути морськими вітрами, порізана глибокими зморшками-борознами, які утворилися від стрімких потоків води, під час дощів і танення снігів.

Стоїть гора Ай-Петрі на межі рідної землі, як воїн на чатах, захищаючи її своїми кам'яними грудьми від холодних зальотних вітряв. Стоїть незрушуно, велично, гордо.

Така вона є. Такою її побачив і майстерно відтворив на полотні талановитий український художник-пейзажист і портретист Іван Труш, якому 17 січня 2015 року виповнюється 146 років від дня народження.

Данило КОНОНЕНКО, учень 8-го українського класу вже, на жаль, не української школи-гімназії м. Сімферополя

«КОЖНА КАРТИНА – ЯК ПРОТЕСТ!»

Виставка живопису Дмитра Шульгіна, що демонструвалася в будинку художника Сімферополя, суттєво відрізнялася за стилем від розгорнутої поверхом нижче персональної експозиції Миколи Моргуна, голови Спілки художників Криму, засłużеного художника України.

— Я — реаліст, — сказав Микола Моргун на відкритті виставки колеги з кримського художнього цеху. — А тут кожна картина — як протест академічному класичному мистецтву.

Місяцями авторська думка, можливо, навіть випереджає образотворчі моменти, однак їхня будова, чистота зображення викликають великий інтерес. Дмитро Шульгин немов веде з глядачем мовчазний, внутрішній діалог про те, що вважає важливим у сучасному світі, акумулюючи смисл у композиціях, лаконізм яких уподоблюється з плакатами: «Парад», «Свіжі газети», «Обставини сильніші від нас» та інші.

— Знаю Діму ще з часу його навчання в Кримському ху-

дожньому училищі, — розповідає М. Моргун. — Внутрішньо скромний у житті, він на полотні — справжній хуліган.

Невгамовність його пошуків просто зашкіяло зображення. Новації виражаются мовою експресіонізму та сюрреалізму. Мислення автора вільно переключається від старої тополі і метелика на берег моря з каменями Сіменізу. Романтичні сни про море змінюються аварією корабля. А «Канатоходець» Д. Шульгіна немов поперецьше в нас про те, як навіть через один хибний крок можна втратити рівновагу і впасти у безодню. Безліч тем, в яких автор вільно володіє філософськими і ліричними настроями.

— Звичайно, простіше було б знайти один прийом і малювати ним все життя, — говорить художник. — Але в мене все навпаки, цікавлять всі мистецькі напрямки, і в кожному з них хочеться випробувати себе.

Дмитро Шульгин народився в Краснопerekops'ky, є членом Спілки художників Криму, брав участь у чис-

ленних колективних виставках, провів декілька персональних. Напрям, у якому він працює, важко визначити якимось одним словом. Але абсолютно точно можна сказати, що всі його роботи — результат своєрідного і небайдужого погляду на світ. Улюбленим об'єктом для зображення є саме життя з усіма його прекрасними митечками і суперечностями.

Друг і художник Олег Ушаков, майстерня якого в Сімферополі знаходитьться неподалік від робочого місця Д. Шульгіна, розповів, як не раз, проходячи повз, бачив його натхненність у пошуку образів і колористичних рішень.

— У нього свій шлях у мистецтві, легка індивідуальність та естетика, — сказав він. — З його світоглядом можна не погоджуватися, спречатися, але я митець він має право на свою позицію.

І саме такою — багатозначеною та різноплановою — і вийшла передноворічна персональна виставка художника. Вона нікого не залишила байдужим, спонукала разом з автором шукати відповіді на злободінні запитання нашого часу.

Валентина НАСТИНА

ЧИ БУДЕ В ІРПЕНІ МУЗЕЙ ХУДОЖНИКА ВОЛОДИМИРА СИДОРУКА?

З січня нинішнього року заслуженому художнику України, нашому земляку Володимирові Сидоруку виповнилося 60 років. З нагоди ювілею в Ірпінському історико-краєзнавчому музеї відкрилася виставка, присвячена життю і творчості талановитого митця. Виставку влаштували невістка художника Валентина Опанасівна з доньками Ольгою й Оленою.

В. Ф. Сидорук — художник широкого творчого діапазону. В його доробку — пейзажі, натюрморти, портрети, твори історичного і батального жанрів, жанрової тематики, анімалістики, театральні декорації. Скільки Володимир Федорович досягав мистецьких вершин. Митець оспівав красу природи і людини. На його картинах зафіксовано краєвиди всієї України — Наддніпрянщина, Карпати і Крим. Художник захоплювався мальовничою природою і горами Криму. На одній картині Сидорук зобразив пам'ятник загиблим кораблям у Севастополі. Є й пейзажі, створені за кордоном. Він використовував різні техніки і стилі. В нього є живопис, і графіка. Розміри багатьох його полотен вимірюються метрами. Водночас вражає реалістичне вимальовування всіх деталей. Картина Сидорука можна милуватися і з відстані, і зблизька. На одній із виставок творів Сидорука в нашому музеї експонувався ірпінський пейзаж «Березовий гай». Відівдувачі перші секунди торопили: здавалося, що за відчиненими дверима височать справжні берези. Володимир Сидорук писав і маленькі твори. Наприклад, захоплюється його маленьким пейзажем місячної ночі, і лише потім звертаєш увагу, що цей шедевр намальований на одноразовій картонній тарілці. Художник, коли приходило натхнення, малював на тому матеріалі, який був під рукою.

Герої творів Сидорука — українські гетьманы Богдан Хмельницький, Іван Mazepa, Петро Коняшевич-Сагайдачний, останній кошовий отаман Запорозької Січі Петро Калнишевський, Тарас Шевченко, козаки і митці, літературні персонажі та звичайні люди. Художник зображував геройку і трагедію української історії. Він показав у графіці жахіття Голодомору. Ще до війни Сидорук закінчив Республіканську художню школу ім. Т. Г. Шевченка, але він все життя наполегливо живився. Зокрема, щоб намалювати картину історичної тематики, необхідно добре знати одяг, і зброю, і побут тієї епохи.

На персональній виставці Володимира

Володимир Сидорук,
«Автопортрет», 1947 р.

Картини Сидорука зберігаються в багатьох музеях, закладах, установах і приватних колекціях. Вони експонуються в Києві, Ірпені, інших містах України та за кордоном. Ім'я В. Ф. Сидорука внесено в енциклопедії, зокрема в «Шевченківський словник», енциклопедичний словник «Художники України». 100 видатних імен» тощо.

А Сидорука-людину найкраще характеризує театральний режисер Мирон Луковецький. Він розповідає, що коли його батька, художника-західника Ярослава Луковецького заарештували «за антирадянську пропаганду», то східняк Володимир Сидорук (він родом із Ржищева на Київщині) допомагав їхній родині. Хоча за свою доброту міг сам стати жертвою репресій.

Володимир Сидорук помер 16 грудня 1997 року на порозі Ірпінського історико-краєзнавчого музею, куди йшов домовитися про виставку своїх творів. Його син Ігор Сидорук (на жаль, уже покійний) з дружиною Валентиною влаштували серію виставок творів Володимира Федоровича в нашому музеї. Також персональна виставка картин Сидорука експонувалася в Національному художньому музеї України. Видано два альбоми репродукцій творів Володимира Сидорука, створено документальний фільм «Володимир Сидорук. Художник для світу» (співавтор сценарію — лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка Леонід Череватенко, режисер — Олександр Фролов).

Гени митця продовжують жити в нащадках. Син Ігор Сидорук був архітектором. Внучка Олена Сидорук за освітою — ландшафтний дизайнер, а працює фотохудожником. Її фото публікують престижні ілюстровані видання.

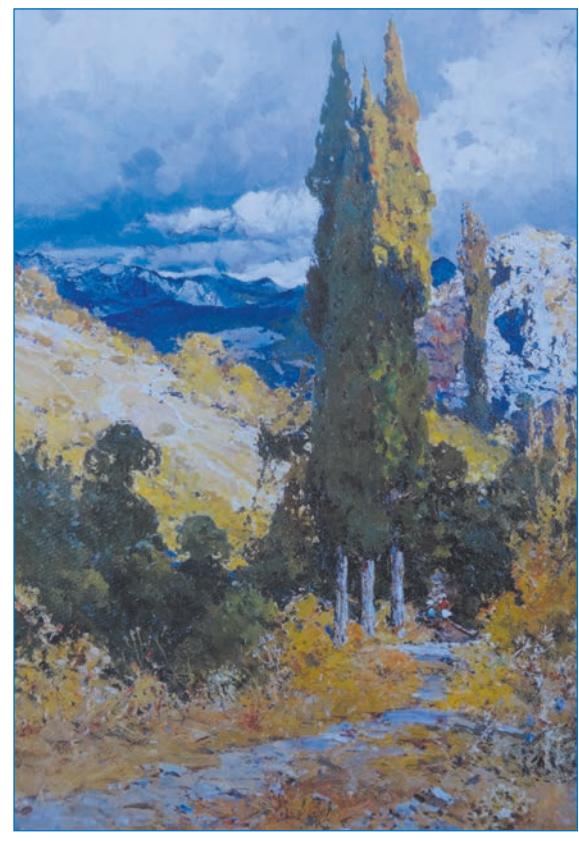
На презентації творчість Володимира Сидорука високо оцінили поет Леонід Закордонець, художник Валентин Негresco, економіст Галина Єгорова, студентка Академії образотворчого мис-

тецтва і графіки Софія Дзюблюк та інші. Архітектор Ігор Юрчак повідомив про майже містичний збіг обставин. Під час презентації йому зателефонував знайомий Валерій Кравченко і, почувши, де зараз перебуває його співрозмовник, пригадав: «Я з Сидоруком їздив у Канаду».

Архітектор Валерій Гуменюк закликає створити Музей художника Володимира Сидорука. Нащадки митця пропонують надати картини Володимира Федоровича для постійного експонування. Власне, це має бути Центр сучасного мистецтва і культури ім. Володимира Сидорука. В ньому поруч із Музеєм Сидорука діятиме картина галерея, де експонуватимуться виставки різних художників, також відбуватимуться літературні й музичні вечори, працюватимуть художні студії, елітний клуб ірпінської інтелігенції, видавництво тощо.

Учасники презентації вирішили звернутися до влади з проханням влаштувати Центр сучасного мистецтва і культури ім. Володимира Сидорука.

Анатолій ЗБОРОВСЬКИЙ,
директор Ірпінського
історико-краєзнавчого музею

Володимир Сидорук,
«Кримська стежка», 1980-ті рр.

Художник-кераміст Рустем Скибін

КУЛЬТУРУ КРИМСЬКИХ ТАТАР ВПЕРШЕ ПРЕДСТАВИЛИ У ВІННИЦІ

11 січня в експоцентрі Вінницької торгово-промислової палати стартував фестиваль «Поділля-Крим». Проект розрахований на двостороннє ознайомлення з культурою кримських татар і жителів подільського краю у зв'язку з переселенням кримчан у регіон після анексії півострова.

На фестивалі представлені роботи відомого кримськотатарського художника-кераміста Рустема Скибіна. У березні минулого року художник змущений був переїхати до Києва, де організував кримськотатарський культурний центр «Тамъя».

У коментарі для «Крим.Реалії» Рустем Скибін розповів, що у Вінниці кримських татар приймають дуже тепло. «Ми представили майже весь свій прикладний арсенал. Це — і килими, і вишивка, і кераміка. Крім того, свої роботи привезла етнограф-костюмолог Ульвіє Аblaєва, яка зараз живе у Львові. Кримські переселенці із Західної України влаштували мастер-клас з приготування кримськотатарських страв і традиційної кавову церемонію. Кримські татари, а їх близько 400, які після анексії переїхали до Вінниці і компактно живуть у двох селах, пригощають гостей фестивалю кримськотатарськими солодощами».

Крім того, на фестивалі діє фотовиставка «Анексія Криму» та виставка малюнків юних художників шкіл Вінниці «Крим очима дітей».

Проект представлений Інститутом міжнародного співробітництва Асоціації народних університетів Німеччини, громадською організацією «Інтеграція та розвиток» і Вінницькою обласною організацією «Знання».

ФОРМИТИ ПЕРЕДПЛАТУ на всеукраїнську загальнополітичну і літературно-художню газету «Кримська світлиця» та інші культуру-рологічні видання ДП «Національне газетно-журналне видавництво» (газету «Культура і життя», журнали «Українська культура», «Пам'ятки України: історія та культура») можна в будь-якому поштовому відділенні зв'язку України. У країнах далекого зарубіжжя оформити передплату на ці видання можна через сайт www.presa.ua. Передплатити та придбати окремі примірники видань в електронній версії можна за адресою <http://presspoint.ua/>. Така послуга доступна в будь-якій країні світу. **Довідки за тел.: (044) 498-23-64; e-mail: nnu.kultura@gmail.com**

